

POSION KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 – 2022

Sisällysluettelo

1 POSION KUNTASTRATEGIA	4
1.1 Posio, Lapin Taikamaa kuntastrategia	4
1.2 Strategiakauden tavoitteet	5
1.3 Hyvinvointijohtaminen	8
2 TALOUDEN KEHYS	9
2.1 Yleistä talouden kehityksestä	9
2.2 Kuntatalous	11
2.3 Posion kunnan talous	12
2.4 Posion väestö ja työllisyys	14
3 TALOUSARVION LAADINTAPERUSTEET	17
3.1 Talousarvion sitovuus	18
3.2 Sitovat perustelut	19
3.3 Toimintatuotot	20
3.4 Toimintakulut	21
3.5 Verotulokehys	21
3.6 Valtionosuuskehys	23
3.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	24
3.8 Korko- ja muuta rahoitustulot sekä satunnaiset erät	24
3.9 Velka / Sijoitukset	24
4 HENKILÖRESURSSIT	24
4.1 Organisaatorakenne	24
4.2 Kunnan henkilöstö	25
5 KÄYTTÖTALOUSOSA	32
5.1 KUNNANVALTUUSTO	32
5.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	32
5.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	33
5.4 KUNNANHALLITUS	34
5.4.1 Keskushallinto	35
5.4.2 Elinkeinopalvelut	39
5.4.3 Hallintopalvelut	40
5.4.4 Ostopalvelut	41
5.4.4 Lomituspalvelut	42
6.1 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	44
6.1.1 Hallinto- ja tukipalvelut	47
6.1.2 Sosiaali- ja terveyspalvelut	49

6.1.3 Sosiaalipalvelut	50
6.1.4 Esi- ja perusopetus	53
6.1.5 Lukiokoulutus.....	56
6.1.6 Kansalaisopisto	58
6.1.7 Kirjasto.....	60
6.1.8 Vapaa-aikatoimi (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi).....	63
6.1.8 Varhaiskasvatus	65
6.1.9 Ostopalvelut.....	67
7.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	70
7.1.1 Hallinto.....	71
7.1.2 Viranomaispalvelut, rakentamisen ohjaus	72
7.1.3 Yhdyskuntapalvelut.....	74
7.1.4 Liiketoimintapalvelut	76
7.1.5 Tilapalvelu	77
8 POSION KUNTA YHTEENVETO	79
8.1 Tuloslaskelma.....	79
8.2 Rahoituslaskelma	80
8.3 Toimintakate toimi- ja vastuualueittain.....	81
9 INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2020-2022	82
10 POSION KUNTAKONSERNI.....	87
10.1 Konsernille asetetut tavoitteet.....	88
10.2 Tytäryhteisöt	88
10.2.1 Posion Vesi ja Lämpö Oy	88
10.2.2 Posion Taika-asunnot Oy	89
10.2.3 Posion Kehitysyhtiö Oy	90
10.3 Ulkopuoliset kunnan vastuut	90

1 POSION KUNTASTRATEGIA

1.1 Posio, Lapin Taikamaa kuntastrategia

Valtuusto hyväksyi 20.6.2018 § 20 Posion uuden kuntastrategian vuosille 2018-2025. Strategia on rakennettu Posion Taikamaa –brändin ympärille ja visuaalinen ilme tarkentuu Taikamaan –puun ympärille.

Posion kunnan visio on kiteytetty seuraavasti: "Elävä, luova, puhdas Posio, Lapin Taikamaa".

Posion Taikamaan määntäjä pitävät vahvasti pystyssä juuret, joiden varaan nojaa kunnan arvopohja: Avoimuus, Yhteisöllisyys, Luonnonläheisyys ja Turvallisuus.

Posion kuntastrategia 2018-2025 sisältää valintoja siitä, mitä Posiolla tulevana vuosina painotetaan, tavoitellaan ja priorisoidaan. Kuntastrategia on parhaimmillaan yli valtuustokausien jatkuva prosessi, jota tulee seurata säännöllisesti ja päivittää tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran valtuustokaudessa. (Kuntalaki 37.2§) Posion kuntastrategiassa on nostettu keskiöön erityisesti kunnan haasteet ja tarpeet. Valtuustokauden kuntastrategian toteuttamissuunnitelmassa keskitytään ratkaisumallien etsimiseen.

Kuntastrategiassa 2018-2025 määritellyt kunnan toiminnan strategiset painopistealueet ovat:

Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia (Hyvinvoinnin tavoitteet)

Puhtaan elinympäristön turvaaminen
Yhdessä tekemisen lisääminen
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen

Arvostamme luontoa (Elinvoiman tavoitteet)

Turvallisuuden edistäminen
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen

Luomme mahdollisuuksia (Elinvoiman tavoitteet)

Yritystoiminnan kehittäminen
Työllisyyden edistäminen
Toimivat tietoliikenne- ja liikenneyhteydet

Kehitämme palveluita (Oman toiminnan tavoitteet)

Digipalvelujen kehittäminen
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen

Kuntastrategia ja toteuttamissuunnitelma ovat kunnan taloudellisen suunnittelun perusta ja tämän tulee näkyä kunnan vuosittaisen talousarvion laadinnassa. Talousarvioissa ja -suunnitelmissa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet tärkeysjärjestykseen kunnan eri toimialueilla ja osoitetaan resurssit tavoitteiden toteuttamiseksi kuntatalouden kestävyys huomioiden. Vaikka resurssit ohjaavat ja rajoittavat toimintaa julkisen talouden ollessa säästöpaineen alla, on talous kuitenkin vain väline, toiminnan päämäärä on kuntalaisten hyvinvointi ja kunnan elinvoiman turvaaminen.

kuntosali, jolla pyritään lisäämään eri käyttäjäryhmien viihtyisyyttä ja hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa.

Omistajapolitiikka

Kunnan omistajapolitiikka ohjaa omalta osaltaan kunnan toimintaa ja auttaa kunnan voimavarojen suuntaamista parhaalla mahdollisella tavalla kuntalaisia palvelevaksi. Omistajapolitiikan tarkoituksena on määritellä periaatteet kunnan omaisuuden hankintaan, käyttöön, hoitamiseen ja luovutukseen. Lähtökohtana ovat kunnan kehittämistavoitteet ja tulevien vuosien palvelutarpeet.

Kunta harjoittaa aktiivista omistajapolitiikkaa. Kunta hankkii ja kaavoittaa ja myy maata ennakoiden tulevia tarpeita. Kunta pyrkii mahdollisuuksien mukaan luopumaan vanhoista ja huonokuntoisista tai tarpeettomista kiinteistöistä. Hankittaessa kiinteistöjä tai rakennutettaessa uusia kiinteistöjä selvitetään omistus- ja rahoitusjärjestelyvaihtoehdot huolellisesti. Kunta pyrkii aktiivisesti houkuttelemaan yksityistä pääomaa tekemään rakennus- ja muita investointeja kuntaan. Kunnan kannalta strategiset toiminnot, kuten Posion Vesi- ja lämpö Oy säilytetään kunnan omistuksessa.

Henkilöstöpolitiikka

Posion kunta on työyhteisö, jossa työntekijää arvostetaan hänen työnkuvastaan ja asemastaan riippumatta, ja hänen yksilölliset tarpeensa pyritään ottamaan huomioon. Henkilöstöjohtamiseen ja työyhteisötaitojen kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Viranhaltijoille ja työntekijöille taataan työrauha ja operatiivisen toiminnan ja poliittisen päätöksenteon välistä rajaa kunnioitetaan. Kunta tukee henkilöstön työssäjaksamista mm. hyvinvointiseteilillä. Esimiehet huolehtivat, jotta henkilöstö käy säännöllisesti terveystarkastuksissa. Kunta kannustaa henkilöstöä pitämään yllä ammattitaitoa ja osaamista osallistumalla tarvittavaan täydennyskoulutukseen. Kunnassa jaetaan vuosittain *Vuoden luovin työyhteisö* ja *Vuoden positiivisin työntekijä* –palkinnot.

Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia

Kunnan yleisestä siisteydestä ja viihtyvyydestä pidetään huolta. Erityisesti kiinnitetään huomiota kirkonkylän ja kylätaajamien yleisilmeeseen. Kuntalaisille tarjotaan uusia harrastusmahdollisuuksia ja -tiloja. Kunta tekee yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden kehittämiseksi kolmannen sektorin kanssa. Kuntalaisia kuulemalla, osallistamalla ja motivoimalla lisätään kuntalaisten kiinnostusta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen.

Kunnan tehtävänä on toimia rakennusvalvontaviranomaisena ja järjestää ympäristövalvontaviranomaisen tehtävien hoito, jotta elinympäristö säilyy turvallisena ja viihtyisenä. Kunta neuvoa ja opastaa ympäristönsuojelussa ja huomioi omassa toiminnassaan kestävä kehityksen periaatteet.

Posion kunta panostaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kokonaisvaltaisesti tekemällä yhteistyötä Coronarian kanssa ja osallistumalla erilaisiin kunnallisiin ja ylikunnallisiin hankkeisiin. Toiminnassa hyödynnetään myös paikallisten yhdistysten ja muun kolmannen sektorin resursseja. Kunta kannustaa liikkumaan Posio liikkuu –kampanjan puitteissa, lähiliikuntapaikkojen ylläpitoon kiinnitetään huomiota. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä tehdään poikkihallinnollista yhteistyötä: toimialat suunnittelevat yhdessä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä ratkaisuja.

Arvostamme luontoa

Vesistöjen kunnosta huolehditaan kuntalaisten ja matkailijoiden terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tavoitteena on sovittaa yhteen kestäväällä tavalla erilaiset maakäyttömuodot ja ympäristönsuojelu. Mikäli kuntaan tulee kaivostoimintaa, kiinnitetään ympäristön suojeluun erityistä huomiota. Uusiutuvia ja uusiutumattomia luonnonvaroja hyödynnetään kestävästi ja monipuolisesti.

Posio on ekologisuufta ja kestäväää kehitystä painottava luontomatkailukohde. Kunta tunnetaan luonnonkauniista ja ainutlaatuisesta ympäristöstään. Kunnan tavoitteena on tukea ja mahdollistaa Korouoman kansallispuiston perustaminen, Posion vetovoimaa Lapin vesistörikkaimpana kuntana

korostetaan, Riisitunturin kansallispuiston ja muiden luontokohteiden infrasta huolehditaan yhteistyössä metsähallituksen kanssa.

Luomme mahdollisuuksia

Pyritään houkuttelemaan kuntaan yksityistä pääomaa, joka huolehtii omalta osaltaan uusien asuntojen rakentamisesta kuntaan, laaditaan kaavoitussuunnitelma.

Kiinnitetään huomiota työvoiman saatavuuteen; osaamisen kehittäminen, koulutusmahdollisuudet ja –verkostot huomioiden, hyvät peruspalvelut. Posion kunta edistää ja tukee työvoiman ja työntekijien kohtaamista tavoitteellisesti: Kunta tukee vaikeasti työllistyvien työllistymistä: kuntouttava työtoiminta ja palkkatukityöllistäminen tukevat työllistymistä avoimille työmarkkinoille.

Kunta pyrkii edistämään vapaa-ajan asuntojen määrän kasvua Posion kunnassa kiinteistöverotulojen lisäämiseksi. Erityisen tärkeää tämä on, koska soteuudistuksen jälkeen kunnalle on jäämässä vain 1/3 nykyisestä tuloverotuotosta. Samalla tuetaan paikallisen liike-elämän kehittymistä ja kasvua. Vastapalveluksi kiinteistöverolle kunta tarjoaa laadukkaita palveluita vapaa-ajan asukkaille mm. rakennustarkastukseen ja jätteiden kierrättämiseen liittyen.

Posion kunta suhtautuu positiivisesti tuulivoiman rakentamiseen kunnan alueelle. Tuulivoimala-alueiden kaavoitus ja rakentaminen on pyrittävä toteuttamaan siten, ettei siitä aiheudu haittaa asukkaille ja perinteisille elinkeinoille.

Posion kunta edistää yritysten toiminnan jatkumista ja uusien yritysten syntymistä ja laajentumista kuntaan toimialasta riippumatta, tässä auttavat laadukkaat elinkeinopalvelut, yritystoiminnan mahdollistava kaavoitus, yrittäjämysteinen ilmapiiri ja yrittäjyysosaamisen vahvistaminen.

Tunnetun paikkakunnallamme toimivat yritykset ja yritysten tarpeet: kunnan luottamusmiesjohto ja kunnanjohtaja, elinkeinokoordinaattori ja tarvittaessa myös muut johtavat viranhaltijat pitävät säännöllistä yhteyttä Posion Yrittäjäjärjestöön ja Posion Matkailuyhdistykseen.

Posiolla kiinnitetään huomiota elinvoiman ja elinkeinojen tukemiseen, paikallisten maito-, liha-, kala- ja porotuotteiden jalostusarvoa pyritään nostamaan. Matkailuyritysten määrää pyritään lisäämään. Erityisesti kiinnitetään huomiota ympärivuotisen kestävän matkailun kehittämiseen.

Kehitämme palveluita

Posion kunta edistää palvelujen saatavuutta digipalveluja kehittämällä. Nopeat nettiyhteydet ja toimivat joukkoliikenneyhteydet ovat nyt ja tulevaisuudessa elintärkeitä. Posion kunta pyrkii edistämään tietoliikenneyhteyksien rakentamista kuntalaisille. Kunta tekee yhteistyötä Carunan ja muiden toimijoiden kanssa valokuidun saamiseksi kunnan alueelle. Kunta ottaa käyttöön sosiaalisen median työkaluja ja hyödyntää niitä tiedottamisessa. Henkilökunnan digiosaamisesta pidetään huolta.

Koulutuspalvelujen säilyttäminen ja kehittäminen: Peruskoulu- ja lukiopalvelut säilytetään Posiolla. Posion lukio profiloituu kansainvälisenä keramiikka- ja luontoliikuntalukiona. Lukion kansainvälistymistä kehitetään yhteistyössä Itä-Lapin kuntayhtymän ja Murmanskin ja Venäjän Karjalan alueiden kanssa. Tarvittaessa pyritään järjestämään myös toisen asteen ammatillista koulutusta esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen muodossa. Kansalaisopiston toiminta tukee omalta osaltaan yllä vapaaehtoista koulutus- ja sivistystyötä.

Järjestämme eri ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville kuntalaisille tasapuolisesti palveluita ja toimintaa yhteistyössä järjestöjen ja seurakunnan kanssa.

Väestön harmaantuessa rakentamisessa otetaan huomioon elinkaariasuminen ja esteettömyysvaatimukset, jotta eri käyttäjäryhmät: lapsiperheet, yksineläjät, vanhukset ja vammaiset voivat asua turvallisesti ja viihtyisästi. Tavoitteena on, että Posio on kaikenikäisten kunta, joka tarjoaa viihtyisän ja turvallisen asuin- ja toimintaympäristön vauvasta vaariin.

- Tuetaan yrittäjyyden aloittamista
- Työntekijöiden työura jatkuu eläkeikään saakka
- Työikäisten työ- ja toimintakyky säilyy läpi työuran
- Mielen hyvinvointi paranee
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen

- Arjen turvallisuus
- Seniorineuvola
- Mielen hyvinvointi
- Kotona asumisen turvaaminen ja toimintakyvyn ylläpito
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen

2 TALOUDEN KEHYS

2.1 Yleistä talouden kehityksestä

Alkuvuodesta 2018 tapahtui maailmantalouden suhdannekäännöksi hitaamman kasvun suuntaan. Maailmantalouden kasvu on hidastunut merkittävästi 3,5 prosentista 3 prosenttiin tänä vuonna. Maailmantalouden kasvu hidastuu kuluvana vuonna kauppakonflikteihin liittyvän epävarmuuden takia. Näkyvimpiä syitä talouskasvun hidastumiseen ovat Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota sekä Britannian eroprosessi Euroopan Unionista. Näillä on ollut selvä negatiivinen vaikutus maailmankauppaan ja teollisuustuotantoon. Lisäksi kasvua ovat hidastaneet Kiinan velkaantumisen hillintä ja euroalueen kotitalouksien kulutuksen kasvun hyytyminen.

Euroalueella talousnäkymiä varjostaa tänä vuonna nopeasti hidastunut talouskasvu Saksassa. Kuitenkin näkymien odotetaan kirkastuvan ensi vuonna. Suhteellisen vahvana pysytellyt palveluiden kysyntä tukee elpymistä. Yhdysvaltojen talouden kasvu on ollut nopeaa vahvan kotimaisen kysynnän ja työllisyyden vetämänä. Yhdysvaltain keskuspankki kevensi elokuussa rahapolitiikkaa vastauksena hidastuvaan inflaatioon ja talouskasvuun yleensä.

Ison-Britannian talousnäkymien keskeinen kysymys on ero Euroopan Unionista. Pidempään jatkunut epävarmuus on vähentänyt investointitoimintaa. Perusnäkökulman mukaan Iso-Britannia eroaa EU:sta järjestäytyneesti yhteisesti neuvottelun sopimuksen mukaisesti.

Raakaöljyn hinta on pysytellyt melko matalana huolimatta Persianlahden jännittyneestä tilanteesta ja sen oletetaan kasvavan maltillisesti ennusteperiodilla. Lyhyiden markkinakorkojen ja valtionlainojen korkoympäristö on muuttunut kuluvaan vuoteen aikana perusteellisesti. Rahoitusmarkkinat ovat heiluneet, mutta toistaiseksi ei ole ollut merkittäviä häiriöitä. Markkinakorot ovat painuneet yhä syvemmälle nollian alapuolelle, ja yhä useamman valtion pitkäaikaisten lainojen korot ovat nekin kääntyneet negatiiviseksi. Korkojen odotetaan kuitenkin nousevan hienoisesti ennusteperiodin lopulla.

Lähteet: Taloudellinen katsaus Syksy 2019/Valtiovarainministeriön julkaisu 2019:48, Kansantalouden tutkimusryhmä 12.9.2019

Suomen talous

Valtiovarainministeriön syksyn 2019 talousennusteen mukaan talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuun korostuu varsinkin ensi vuonna.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 talouskasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan talouskasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti v. 2019. Suomen tärkeimmistä vientimarkkinoista Saksan talouden näkymät ovat heikot. Vientiteollisuuden näkymät eivät ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavaraviennin kasvu jää vaatimattomaksi muilla toimialoilla paitsi meriteollisuudessa.

Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ripeänä v. 2019, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu on lähes 2 %. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen.

Työllisten määrä nousee 0,9 % v. 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoitaan nousevan 72,5 prosenttiin.

Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee myös v. 2019. Ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,5 %.

Ennuste vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Ansiotason kehityksen myötä palveluiden hintojen odotetaan kasvavan viime vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, jonka seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu 1,0 prosenttiin. Viennin kasvu jatkuu maltillisella uralla seuraten vientikysynnän kehitystä. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita.

Vuonna 2021 BKT kasvaa 0,9 %. Tuotannollisten investointien näkymät ovat pidemmällä ajalla varsin valoisat. Suomen taloudessa on valmisteilla monia suuria miljardin euron hankkeita.

Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä ansiotason nousun arvioidaan lähestyvän lähivuosina 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Ennusteen mukaan julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa lähivuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyy vuosikymmenen vaihteeseen saakka aivan 60 prosentin tuntumassa, mutta kääntyy sen jälkeen kasvuun. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Lähde: Taloudellinen katsaus Syksy 2019/Valtiovarainministeriön julkaisu 2019:48,

2.2 Kuntatalous

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2019 julkaiseman Kuntatalousohjelman 2020-2023 mukaan kuntatalous heikkenee edelleen vuonna 2019. Kuntatalouden menot jatkavat kasvua, mutta verotulojen kehitys on heikompaa kuin keväällä arvioitiin. Kuntien menoja kasvattaa erityisesti sosiaali- ja terveysmenojen kasvu. Samanaikaisesti toimintatulojen kasvu on maltillista ja verotulojen kasvu jää odotettua vaimeammaksi. Verotulojen kertymän alenemiseen ovat vaikuttaneet suhdannenäkymien heikentyminen ja verotuksen järjestelmämuutokset (joustava verotus ja tulorekisteriin liittyvät ilmoittamisongelmat).

Kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 0,9 mrd. euroa ja vuosikate noin 1,3 mrd. euroa. Kuntatalouden vuosikate (2,7 mrd. euroa) ei riittänyt kattamaan poistoja ja arvonalentumisia (2,8 mrd. euroa) eikä nettoinvestointeja (3,8 mrd. euroa).

Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kuntatalouden palkkasummaa keskimäärin 2,4 prosenttia vuonna 2019. Lomarahaleikkauksen päätyminen nostaa palkkakustannuksia lokakuusta 2019 alkaen.

Kuntatalouden lainakanta kasvoi 1,0 mrd. euroa yhteensä noin 19,5 mrd. euroon. Lainakannan kasvu selittyy pääosin kuntien kasvaneilla investoinneilla, mutta myös kuntayhtymien korkealla pysyneellä investointitasolla.

Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen 200 kunnalla. Vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun vuonna 2017 tällaisia kuntia oli vain neljä. Myös alijäämäisten kuntayhtymien määrä, että kuntayhtymien taseeseen kertyneen alijäämän määrä lähtivät vuonna 2018 jälleen kasvuun. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni lähes 1,2 mrd. eurolla vuoteen 2017 verrattuna. Vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuonna 2017 se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan eli ns. kriisikuntamenettelyn arviointimenettelyn tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa. Kaksi tunnusluvut täyttävää kuntaa olivat kuitenkin arviointimenettelyssä jo vuonna 2017, joten vuonna 2019 aloitetaan kolme uutta arviointimenettelyä.

Kuntatalouden kehitysnäkymät ovat heikohkot koko kehityskauden 2020-2023 ja tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020-2023 mittavana. Toimintamenojen kasvun arvioidaan jatkuvan 3,4 prosentin vuosivauhtia. Väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen heikentävät kuntatalouden näkymiä. Menopuolen sopeutusmahdollisuudet on jo pitkälti käytetty etenkin pienissä kunnissa, joten oletettavaa on, että paineet kunnallisveroprosenttien korottamiseen kasvavat lähivuosina ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa.

Valtionvarainministeriön Kuntatalousohjelma 2019-2023 sisältää keskeiset kuntatalouden linjaukset. Kuntatalousohjelmassa on linjattu, että paikallishallinnon rahoitusasema tulee olla vuonna 2023 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen, joka edellyttää noin 1,8 miljardin euron sopeutusta vuoden 2023 tasolle. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysasteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyntävät kuntataloutta, mutta vakauden turvaaminen edellyttää rakenteellisia muutoksia ja kuntien omia sopeutumistoimia. Vaikka hallituksen tavoitteena on tasapainottaa kuntataloutta niin se toimillaan lisää kuntatalouden menoja. Osa hallituksen menonlisäyksistä on pysyviä, mutta osa kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja. Tulevaisuusinvestointien valtionosuudet leikataan kuntataloudesta pois vuosina 2021- 2023. Kuntatalouden menorajoite (eli euromääräinen raja valtion toimista kuntatalouteen aiheutuvalle toimintamenojen muutokselle hallituskaudella 2019-2023) on korkeintaan 520 miljoonaa euroa. Hallitusohjelma sisältää linjauksen siitä, että uusiin ja laajeneviin tehtäviin on luvattu 100 prosentin valtionosuus. Kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisääviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä ja velvoitteita poistetaan. Vuonna 2019 ja vuonna 2020 veroperustemuutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Kun otetaan huomioon aiemmin

päätetyt toimenpiteet, valtion toimenpiteiden vaikutus on nettomääräisesti kuntataloutta 304 miljoonaa euroa vahvistava vuonna 2020.

Maakunta- ja soteuudistus

Kuntatalousohjelman 2020–2023 mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen valmistelu käynnistyy Hallitusohjelman mukaisesti. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen sekä pelastustoimen järjestäminen 18 itsehallinnolliselle maakunnalle. Maakuntien toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla. Alueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla valitut valtuutetut. Aukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan. Mahdollisuus käyttää palveluita yli maakuntarajojen säilytetään. Maakunnat tekevät yhteistyötä keskenään. Erityistason palveluiden turvaamiseksi muodostetaan viisi yhteistoiminta-aluetta.

Maakunnat tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityinen ja kolmas sektori toimivat täydentävinä palveluiden tuottajina. Kuntien palveluiden tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä.

Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen. Sote-rahoitusjärjestelmä uudistetaan tarvevakiotuihin kriteereihin perustuvaksi. Erillisinä asioina valmistellaan maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen vuoden 2020 loppuun mennessä. Lisäksi selvitetään Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erilliskäyttöä vuoden 2019 loppuun mennessä. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusten kehittämissuunnitelma toteutetaan vuodesta 2020 lähtien.

2.3 Posion kunnan talous

Posion kunnan taloudellinen tilanne on kääntynyt myönteisempään suuntaan tiukkojen talouden tasapainottamisvuosien 2014-2017 jälkeen. Kunnan tilinpäätökset vuosina 2016-2018 ovat olleet ylijäämäisiä. Kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessaan.

Posion kunnanvaltuuston 14.12.2018 hyväksymässä vuoden 2019 talousarviossa ennakoitiin, että vuosikatetta kertyisi 1 162 000 euroa ja tilikauden ylijäämä olisi 189 000 euroa. Kunnan kokonaistalous on toteutunut vuonna 2019 pääosin vahvistettujen suunnitelmien mukaan ja valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan. Verotuloja kertyy budjetoitua vähemmän, mutta tätä kompensoi valtionosuuksien reilun 0,2 milj. euron tuloutus.

Kuvio 1. Posion kunnan valtionosuuksien kehitys 2010-2018

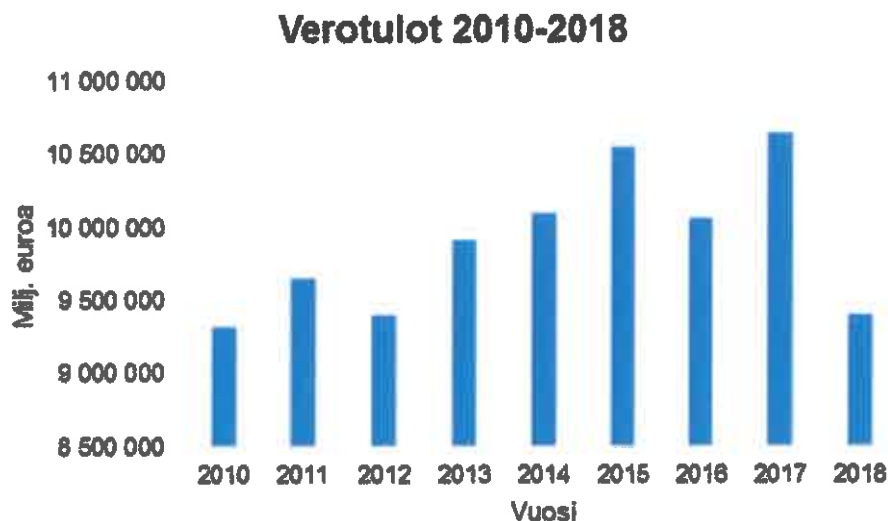
Edellisellä sivulla olevasta kuviosta ilmenee, että Posion kunnan valtionosuudet nousivat vuoteen 2014 asti, minkä jälkeen on tapahtunut sahausliikettä vuosina 2015–2018. Vuoden 2019 valtionosuudet tulevat olemaan n. 16,6 milj. euroa. Kuntaliiton 17.10.2019 ennakkotiedon mukaan Posion valtionosuudet ovat v. 2020 valtionosuuksia n. 17,2 milj. euroa, missä nousua vuoteen 2019 noin 885 000 euroa. Valtionosuuksien kasvu on n. 27 €/asukas.

Koko Suomen osalta kuntien valtionosuudet nousevat 610 miljoonaa euroa eli noin 7,1 %, joka tarkoittaa 111 €/asukas. Posion kunnan kotikuntakorvaukset ovat 17.10.2019 julkaistujen laskelmien mukaan -106 989 euroa v. 2019. Vuoden 2020 kotikuntakorvaukset ovat ennakkolaskelman mukaan -44 924 euroa.

Verotulojen kehitys

Kunnan verotulot ovat nousseet vuodesta 2010 vuoteen 2015. Alla olevasta kuviosta 2. ilmenee, että vuonna 2016 verotulot "notkahtivat", palautuen v. 2015 tasoon jo seuraavana vuonna. Vuonna 2018 kunnan verotulot laskivat lähes 900 000 euroa verotuksen rytmihäiriöstä johtuen.

Vuoden 2019 talousarviossa verotuloja arvioitiin kertyvän n. 10,1 milj. euroa. Kansallisen tulorekisterijärjestelmän käyttöönotosta ja verokorttiuudistuksesta johtuen verotulojen kertymä jää arvioitua pienemmäksi n. 145 000 euroa.

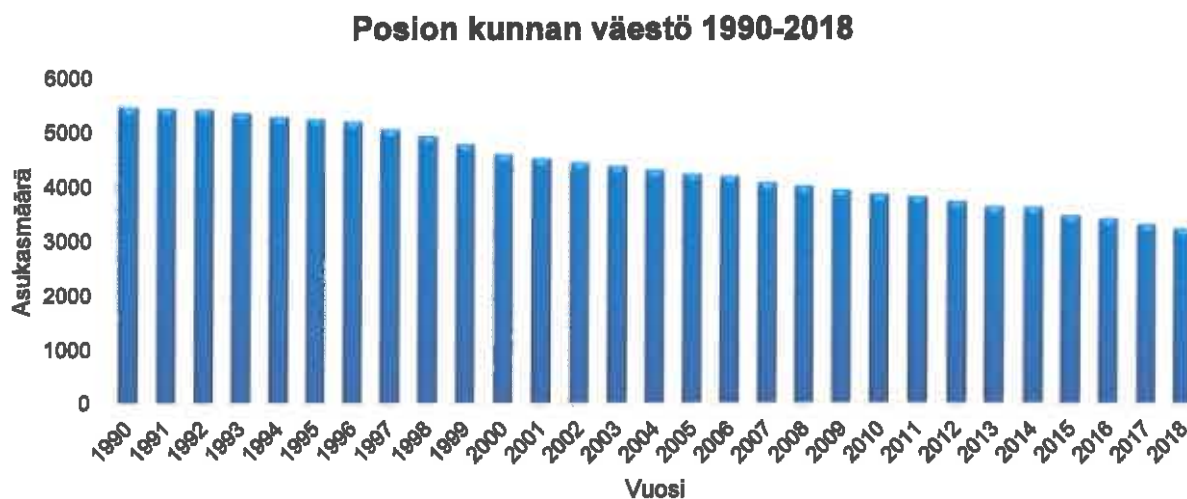
Kuvio 2. Posion kunnan verotulojen kehitys vuosina 2010-2018

Vuoden 2020 talousarviossa verotuloja arvioidaan kertyvän n. 10,2 milj. euroa. Valtuuston päätti 11.10.2019 § 45 säilyttää tuloveroprosentin ennallaan 21,75 %:ssa, josta efektiivinen (todellinen) veroaste verotulopohjaan tehtävien vähennysten jälkeen on ennusteen mukaan 12,79 % vuonna 2020 (v. 2019 12,68 %). Vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan seuraavasti: yleinen kiinteistövero 1,0 %, vakituinen asuinrakennus 1,10 %, muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,10 %.

2.4 Posion väestö ja työllisyys

Posion kunnan väestökehitys ja ikärakenne

Posion kunnan asukasmäärä on laskenut 59,1 % vuodesta 1990 (5478 asukasta) vuoteen 2018 (3237 asukasta). Edellä mainitulla aikajaksolla asukasmäärä on laskenut keskimäärin 1,8 %/vuosi, lukuun ottamatta vuosia 1997-2000, jolloin asukasmäärä väheni keskimäärin 3,1 %/vuosi.

Kuvio 3. Posion väestökehitys 1990-2018, Tilastokeskus 26.11.2019

Vuodesta 2010 vuoteen 2018 kunnan asukasmäärä on laskenut 637 henkilöllä (16,4 %). Alla olevassa taulukossa kuvataan väestökehitystä ikäryhmittäin vuosina 2010-2018.

Ikä	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0 - 14	446	422	406	380	394	337	333	291	288
15 - 24	353	349	328	305	291	267	246	241	211
25 - 44	584	561	541	489	493	465	440	403	394
45 - 64	1496	1455	1404	1350	1292	1240	1212	1155	1114
65 - 74	576	587	611	641	667	684	688	707	712
75 -	419	444	448	482	496	484	525	513	518
Yhteensä	3874	3818	3738	3647	3633	3477	3424	3310	3237

Taulukko 1. Posion väkiluku ikäryhmittäin 2010-2018, Tilastokeskus 25.11.2019

Posion kunnan väestön jakautuminen kylittäin 2015-2018

Alla olevassa taulukko kuvataan Posion väestön alueellista jakautumista ja väestökehitystä kylittäin vuosina 2015-2018.

Kylä	2015	2016	2017	2018
Keskustaajama, Ahola	1424	1408	1365	1341
Taaajaman ympäristö	84	79	78	77
Anetjärvi	143	142	132	132
Mäntyjärvi	23	22	23	23
Pemu-Suorsa	87	83	77	82
Perä-Posio	103	94	95	87
Lehtiniemi	70	70	67	64
Ristillä	91	85	97	91
Jumisko-Alttaniemi	46	49	47	41
Nollimo	66	70	63	58
Maaninkavaara	81	82	80	77
Mourujärvi	94	94	92	89
Karjalaisenniemi	250	250	250	246
Tolva	88	84	73	77
Suonnankylä-Hyväniemi	396	384	365	350
Lohiranta	97	94	86	83
Kuloharju	115	110	112	109
Kynsilä	94	91	90	88
Simlö	82	78	71	70
Tuntematon	43	45	47	52
Väestö yhteensä	3477	3424	3310	3237

Taulukko 2. Väestö kylittäin, Tilastokeskus 25.11.2019

Taulukosta ilmenee, että Posion kunta on yksitaajamainen (Ahola), ja kunnan asukkaista 43,8 % asuu keskustaajamassa tai sen ympäristössä. Suurimmat kylät ovat Suonnankylä-Hyväniemi, Karjalaisenniemi ja Anetjärvi. Tarkastelujaksolla asukasluku on laskenut taajamassa 6 %, Suonnankylä-Hämeenniemen kylällä 11,6 %, Anetjärvellä 7,7 % ja Karjalaisenniemellä 1,6 %.

Posion kunnan väestöennuste 2019-2040

Tilastokeskus julkaisi syyskuussa 2019 uuden väestöennusteen vuoteen 2040. Ennusteen mukaan Posion väkiluku vähenee vuodesta 2019 vuoteen 2040 n. 32 %:lla.

	2020	2025	2030	2035	2040
0 - 14	262	210	172	161	155
15 - 24	184	155	141	114	100
25 - 44	361	315	286	274	265
45 - 64	1011	797	643	563	543
65 - 74	741	647	569	485	384
75 -	519	636	701	713	700
Väestö yht.	3078	2760	2512	2310	2147

Taulukko 3. Väestöennuste Posio 2019-2040, Tilastokeskus 9/2019

Posion kunnan väestöllinen huoltosuhde 2010-2018

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrää 100 työikäistä kohden. Työikäisiin lasketaan kuuluvaksi 15 - 64 -vuotiaat. Ajanjaksolla 2010-2018 työikäisten osuus väestöstä on vähentynyt jatkuvasti ja vanhimpien ikäluokkien osuus väestöstä on kasvanut.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Väestöllinen huoltosuhde	59,2	61,4	64,5	70,1	75	76,3	80,4	84	88,3

Taulukko 4. Väestöllinen huoltosuhde Posio, Tilastokeskus 25.11.2019

Posion kunnan taloudellinen huoltosuhde 2010-2017

Taloudellisella huoltosuhteella tarkoitetaan työllisten lukumäärän suhdetta työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin. Työvoiman ulkopuolisiksi lasketaan 0–14-vuotiaat, opiskelijat ja koululaiset, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat. Työllisten lukumäärän noustessa suhteessa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrään, taloudellinen huoltosuhteluku laskee. Vastaavasti työttömien tai työvoiman ulkopuolella olevien lukumäärän kasvaessa suhteessa työllisten määrään, huoltosuhteluku kasvaa.

Posion taloudellinen huoltosuhde on heikentynyt tarkastelujakson 2010-2017 aikana. Vuonna 2017 Posiolla oli sataa työssäkäyvää henkilöä kohti 123,2 ei-työssäkäyvää henkilöä.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Taloudellinen huoltosuhde	193,7	199,7	203,2	214,7	212,9	226,8	232,4	223,2

Taulukko 5. Taloudellinen huoltosuhde Posio, Tilastokeskus 25.11.2019

Työllisyys ja työllinen väestö 2010-2017

Posion kunnan väestökehityksen myötä kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrä on vähentynyt 22,3 % vuodesta 2010 vuoteen 2017, kuten seuraavalla sivulla olevasta kuviosta x ilmenee. Tarkastelujaksolla työllisyysasteessa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Työssäkäyvien osuus on vähentynyt 3,8 %. Työttömien osuus työvoimasta on kasvanut 2,1 %. Vuoden 2018 tiedot eivät vielä ole käytettävissä.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Työllisen työvoiman määrä	1319	1274	1233	1159	1161	1064	1030	1024
Työllisyysaste, %	57,3	57,1	56,9	56,5	57,8	56,2	56,1	59,4
Työssäkäyvien osuus, %	83,1	82,3	81,8	83,4	82	80,5	80	79,3
Työttömien osuus työvoimasta, %	17,3	17,9	19,9	21,5	20,9	23,2	24,3	19,4

Taulukko 6. Posion kunnan työllisyys 2010-2017, Tilastokeskus 26.11.2019

Työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kunnan alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Työllisyysaste on 18-64-vuotiaiden työllisten prosentuaalinen osuus samanikäisestä väestöstä. Työssäkäyvien prosentuaalisella osuudella tarkoitetaan Posion kunnassa työssäkäyvien osuutta kaikista Posion kunnassa asuvista työllisistä. Työttömien prosentuaalinen osuus kuvaa työvoimaan kuuluvia 18-74-vuotiaita henkilöitä, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä.

Työpaikkojen kehitys 2010-2017

Alla olevassa taulukossa tarkastellaan Posion työpaikkojen kehitystä ja jakaantumista toimialoittain. Vuodesta 2010 vuoteen 2017 työpaikat ovat vähentyneet merkittävästi julkisen hallinnon palveluissa 21,1%, maa- ja metsä- ja kalataloudessa 34%, muussa palvelutoiminnassa 21,8%, rakentamisessa 26% ja teollisuudessa 28,1%. Työpaikat ovat lisääntyneet kaivostoiminnassa ja louhinnassa 29,4 % ja kiinteistöalalla 20 %. Eniten kunnassa työllistävät terveys- ja sosiaalipalvelut, tukku- ja vähittäiskauppa, maa-, metsä- ja kalatalous sekä teollisuus.

Toimiala	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	96	95	99	93	80	87	83	86
Informaatio ja viestintä	4	5	2	3	0	3	3	4
Julkinen hallinto; koulutus, terveys- ja sos.palvelut	370	355	343	331	345	319	296	292
Kaivostoiminta ja louhinta	17	18	21	20	12	17	19	22
Kiinteistöala	5	7	7	5	5	6	7	6
Maa-, metsä- ja kalatalous	268	260	250	236	233	208	195	177
Muu palvelutoiminta	55	54	56	58	53	47	46	43
Rahoitus- ja vakuutus toiminta	17	20	20	20	20	22	19	18
Rakentaminen	73	66	72	58	20	51	53	54
Teollisuus	178	165	155	131	110	113	123	128
Tukku- ja vähittäiskauppa; kuljetus ja varastointi, majoitus	214	210	198	201	177	173	171	181
Yhteensä	1297	1255	1223	1154	1055	1046	1015	1011

Taulukko 7. Työpaikat toimialueittain 2010-2017, Sotkanet 26.11.2019

Työttömät työnhakijat ja työttömien osuus työvoimasta 2010-2018

Työttömien määrä on Posion kunnassa laskenut vuodesta 2016 vuoteen 2018 saakka (taulukko alla). Vuonna 2018 työttömiä oli 6,4 % vähemmän kuin vuonna 2016. Lokakuussa 2019 Posiolla oli työttömiä työnhakijoita 13,2 % (168 henkilöä). Posion työttömyysprosentti oli Lapin maakunnan tasolla 30.9.2019 keskimääräistä tasoa. Lapin kunnista seitsemässä työttömyysaste oli 13,3-17,6 % ja kuudessa alle 10 %.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Työttömiä km/kk	251	250	269	279	284	306	310	261	200
Työttömien osuus työvoimasta %	15,1	15,4	16,9	18,0	18,5	20,7	21,1	18,8	14,7

Taulukko 8. Työttömät työnhakijat ja työttömien osuus työvoimasta Posio, TEM 15.5.2019

3 TALOUSARVION LAADINTAPERUSTEET

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioissa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on lain mukaan oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talouden suunnittelun lähtökohtana on strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä

tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve tulo-rahoituksen lisäksi muutoin katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalaki veloittaa kuntaa huolehtimaan tulo-rahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää, palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettamista sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointia käyttötalous- ja investointiosassa. Varsinaisen toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelma- ja rahoitusosassa.

Talousarvion vastuutahojen velvollisuus on analysoida toimintaympäristön muutoksia ja tunnistaa talousarvion valmistelun yhteydessä tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida riskien vaikutuksia ja lattia tarvittavat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Tätä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan talousarvio- ja tilinpäätösprosessien avulla.

Talousarvion laadinnassa tulee noudattaa julkishallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan antamaa suositusta (laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta, 634/2011, 5 §).

3.1 Talousarvion sitovuus

Kunnassa on käytössä nettobudjetointi. Kunnanhallituksen ja lautakuntien talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate eli tulojen ja menojen välinen erotus. Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion kunnanhallitusta ja lautakuntia sitovaksi lautakuntatasolla, näin ollen lautakunta ei saa ylittää osastotason määrärahaa ilman valtuuston hyväksymistä. Sitä vastoin toimielin voi tehtäväalueiden sisällä ja välillä päättää määrärahojen siirroista ja mahdollisista ylitysten rahoituksista lautakunnan kokonaismäärärahan puitteissa.

Alatehtävän puitteissa varattavan määrärahan käytöstä vastaa toimielin, ellei kunnanhallitus lopullista käyttösuunnitelmaa vahvistaessaan päättää toisin tai ellei valtuusto talousarviokäsittelyssä ole joltakin osin vahvistanut sitovaa määrärahaa tai käyttötarkoitusta.

Tehtäväaluekohtaisista tavoitteista on maininnat kunkin tehtäväalueen kohdalla. Toimielimet voivat vahvistaa toimielimiä sitovia tavoitteita, joiden pitää olla linjassa valtuuston päättämän strategian tavoitteiden kanssa.

Lopullisen määrärahojen jaon toimielimen sisällä päättää toimielin lopullisen käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Lopulliset käyttösuunnitelmat tulee hallintokuntien käsitellä 28.2.2020 mennessä ja toimittaa ne kunnanhallituksen tarkastettaviksi, minkä jälkeen talousarvio muunnetaan käyttösuunnitelmien mukaiseksi lopulliseksi talousarvioksi.

Investointiosan määrärahat vahvistaa kunnanvaltuusto nettotasolle hankkeittain tai hankeryhmittäin, jolloin näitä määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Toimielimet käyttävät päätösvaltaa hankinnoissa ja investoinneissa valtuuston niille myöntämien määrärahojen mukaisesti.

Investointivarauksen käyttämisestä tiettyihin hankkeisiin päätetään talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Posion kunnan hallintosäännössä ohjeistetaan käyttöomaisuuden osto ja hankinta sekä käyttöomaisuuden myynti. Käyttöomaisuuden osto ja hankintaa sitoo talousarvio. Kiinteistöjen ja rakennusten ostamisesta päättää kunnanhallitus 50 000 euroon saakka ja sen ylittävistä ostoista kunnanvaltuusto. Kunnanhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostoista 10 000 euroon saakka ja sen ylittävistä ostoista kunnanvaltuusto. Kunnanjohtajalla on muun käyttöomaisuuden hankintavaltuudet 25.000 € rajaan saakka ja muilla osastonjohtajilla 15.000 € rajaan saakka.

Käyttöomaisuuden myyntiä sitoo talousarvio. Tonttien myynnistä päättää toimintaympäristöpalvelujen palvelujohtaja kunnanvaltuuston hyväksymillä hinnoilla ja luovutusperiaatteilla. Muutoin maa-alueiden myynnistä päättää kunnanhallitus 30 000 euron rajaan saakka kunnanvaltuuston hyväksymillä luovutusperiaatteilla ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Rakennusten myynnistä päättää kunnanhallitus 30 000 euroon saakka kunnanvaltuuston hyväksymillä luovutusperiaatteilla ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Osakkeiden myynnistä päättää kunnanhallitus 10 000 € rajaan saakka ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Muun käyttöomaisuuden myynnissä päätösvalta on sama kuin niiden hankinnassa.

Investointiosaan merkittävän erillisen irtaimen esineen tai ns. ensikertaisen varustamisen (mm. atk, kone-, kalusto- ja laitehankinnat, joista tehdään ns. ryhmäpoisto) hankinta-arvon raja on 10 000 euroa, joka on myös käyttöomaisuuspoistoraja.

Investointiosan muutoksista päättää aina kunnanvaltuusto.

Henkilöstösuunnitelman osalta talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on lautakunnan henkilöstösuunnitelmassa esitetty kokonaishenkilöstömäärä, jonka ylittämisestä päättää kunnanvaltuusto. Henkilöstösuunnitelman raamin sisällä kunnanhallitus voi päättää tehtävän lakkauttamisesta sekä uuden tehtävän perustamisesta ja lautakunta voi päättää henkilöstön siirroista, tehtävänimikkeiden muutoksista ja tehtävien sisällöstä. Palkkauksen määrittelyssä ja henkilöstövalinnoissa noudatetaan kunnan hallintosääntöä.

3.2 Sitovat perustelut

Toimielinten tulee vuosittain asettaa palvelunsa ja toimintonsa sekä niiden oleelliset osakokonaisuudet ja hankinnat tärkeysjärjestykseen. Tehtäviä ja toimintoja tärkeysjärjestykseen asetettaessa tulee ottaa huomioon strategian mukaiset tavoitteet.

Virkojen ja toimien vapautuessa yli yhden vuoden ajaksi ne täytetään vain kunnanjohtajan luvalla. Poikkeuksena täyttölupamenettelyyn ovat työaikajärjestelyt, jotka edellyttävät vapautuvan tehtävän täyttämistä, esim. niin sanotut osa-aikavapaa järjestelyt. Kunnanjohtaja antaa tarvittaessa ohjeet sijaisten palkkaamiskäytännöstä.

Kunnanhallituksen tulee raportoida neljännesvuosittain kirjallisesti valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja määrärahojen käytöstä. Strategian mukaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan puolivuositin. Riittävän alatehtäväkohtaisen raportoinnin järjestämisestä lautakunnalle päättää asianomainen toimielin itse.

Toimintakertomuksen / tilinpäätöksen yhteydessä kunkin lautakunnan on raportoitava valtuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle valtuuston asettamien strategian mukaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnanhallitus antaa käyttösuunnitelmien tarkistamisen jälkeen erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Vastuut ja tilivelvollisuudet

Valtuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat kunnan ja kuntakonsernin johtamisesta. Kunnan toiminnot on hoidettava taloudellisesti ja niin, että vastuu tavoitteiden toteuttamisesta ja tuloksellisuudesta on selkeä. Kunnan organisaatio jaetaan toimialoihin, tehtäväalueisiin ja tehtäväyksikköihin. Toimialat ovat kunnanhallitus, hyvinvointipalvelut ja toimintaympäristöpalvelut.

Vuoden 2020 talousarviossa toimielimet jakautuvat seuraaviin vastuualueisiin:

Toimielin	Vastuualue
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Kunnanhallitus	Keskushallinto Elinkeinopalvelut Hallintopalvelut Ostopalvelut Lomituspalvelut
Hyvinvointilautakunta	Hallinto ja tukipalvelut Sosiaali- ja terveystieteet Esi- ja perusopetus Lukiokoulutus Kansalaisopisto Kirjasto Vapaa-aikatoimi Varhaiskasvatus
Toimintaympäristölautakunta	Hallinto Viranomaispalvelut ja rakentamisen ohjaus Yhdyskuntapalvelut Liiketoiminta Tilapalvelu

Toimielimet ovat tilivelvollisia valtuustoon nähden. Valtuustolle tilivelvollisia ovat

- 1) konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtaja ja hallitukset,
- 2) kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat (hallintojohtaja, hyvinvointipalvelujen palvelujohtaja, toimintaympäristöpalvelujen palvelujohtaja)

Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä lautakunnan tulee tarkistaa toimialansa tilivelvollisuudet.

3.3 Toimintatuotot

Toimintatuottojen pohjana on pidetty nykytasoa, mutta talousarvion laadintaohjeeksi on lautakunnille kuitenkin annettu toimintatuottojen budjetointi mahdollisimman tarkoin ja ajantasaisin tiedoin sekä samalla tarkistaen mahdollisten maksu- ja taksatorotusten tarvetta.

Talousarviovuonna 2020 toimintatuottojen tasossa tapahtuu hienoista laskua noin 0,7 %, jota selittää mm. teollisuuskilteistöjen vuokratuottojen väheneminen. Suunnitelmavuosina 2021-2022 tilanne kohenee edellyttäen, että tyhjiillään oleviin teollisuuskilteistöt saadaan aktiivikäyttöön.

3.4 Toimintakulut

Vuoden 2020 talousarvioraamin laskennassa on käytetty pohjatietoina vuoden 2019 talousarviota, kuluvan vuoden toteumatietoja (puolivuotistoteuma) sekä vuoden 2018 tilinpäätöstä.

Talousarviovuonna 2020 toimintakulujen kasvuksi on arvioitu n. 3,3 %. Toimintakuluja nostavat mm. elinkeinopalvelujen henkilöstöresurssien lisäys, varhaiskasvatuksen ja lukiotoiminnan kehittäminen ja teollisuuskiinteistön ylläpitokulut. Lisäksi toimintamenoja kasvattavat kunnan ja Coronarian palvelusopimuksen mukainen n. 5,8 %:n indeksiperusteinen hinnankorotus vuodelle 2020. Korotuksen euromääräinen kustannusvaikutus on nettona 984 378 euroa (alv 0%). Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka. Vuoden 2020 talousarvioon ei ole sisällytetty palkankorotusvarausta vaan mahdolliset korotusvaikutukset on haettava toimintaa sopeuttamalla.

Alla olevassa taulukossa 9. kuvataan kunnan toimintatuottojen, -kulujen ja toimintakatteen kehitystä vuodesta 2010 alkaen.

	Toiminta- tuotot	Toiminta- kulut	Toiminta- kate
TP 2010	10 671	-33 759	-23 088
TP 2011	11 557	-35 407	-23 850
TP 2012	11 695	-36 213	-24 518
TP 2013	11 216	-36 106	-24 890
TP 2014	11 305	-36 670	-25 365
TP 2015	11 383	-36 741	-25 358
TP 2016	10 358	-35 233	-24 875
TP 2017	10 552	-34 560	-24 008
TP 2018	10 100	-34 348	-24 248
TA 2019	10 118	-35 436	-25 318
TA 2020	10 046	-36 593	-26 547
TS 2021	10 019	-36 128	-26 109
TS 2022	10 019	-36 128	-26 109

Taulukko 9. Toimintatuotot, - kulut ja –kate 2010-2020 (1000 €)

3.5 Verotulokehys

Kunnallisvero

Kuntien verotulojen ennustamista helpottaakseen Kuntaliitto julkaisee veroennustekehikon sekä valtakunnallisesti että kuntakohtaisesti 3-5 kertaa vuodessa. Kuntaliitto tekee tilastoja tilitetyistä veroista. Ennusteet perustuvat paikkakunnan väestönkehitykseen, ansiotuloissa tapahtuviin muutoksiin sekä ansiotuloista tehtäviin vähennyksiin. Vähennykset perustuvat valtion tekemiin budjettiveropäätöksiin ja valtionvarainministeriön viimeisimpiin ennusteisiin. Lokakuun 2019 veroennustekehikossa on otettu kantaa vuosien 2021 ja 2022 verotuloihin, huomioiden

Verohallinnon lokakuun ennakkotiedot verovuoden 2018 verotuksesta sekä veroperustemuutokset vuodelle 2020 hallituksen talousarvioesityksen mukaisina.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2018	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji						
Kunnallisvero	18 758	19 100	20 280	20 990	21 710	22 370
Muutos %	-0,8	1,8	6,2	3,5	3,4	3,0
Yhteisövero	1 857	1 910	2 000	2 100	2 170	2 230
Muutos %	-0,6	2,9	4,7	5,0	3,3	2,8
Kiinteistövero	1 813	1 880	1 920	1 940	1 960	1 990
Muutos %	2,2	3,7	2,1	1,0	1,0	1,5
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	22 428	22 890	24 200	25 030	25 840	26 590
Muutos %	-0,5	2,1	5,7	3,4	3,2	2,9

Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Kuntaliiton arvion mukaan kunnallisverokertymä tulee laskemaan loppukesän ja alkusyksyn ennusteista, useasta syystä. Verokortti uudistuksessa, joka on pysyvä muutos, on kyse siitä, että uudessa ennakoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausi-kohtaisista tulo rajoista ja sivutulokorteista, jonka johdosta ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempana. Tulorekisteriin liittyvä ilmoitusongelma selittää vain murto-osan (13 %) kertymävajeesta. Verokortti uudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä. Lopullinen vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesällä 2020. Vaikka kertymävaje korjaantuu vuoden 2019 kunnallisverojen osalta vuoden 2020 aikana, Kuntaliitto olettaa, että verovuoden 2020 ennakkoerot kertyvät taas samalla tavalla jättäen vuoden 2020 ennakoita vastaavasti alemmalle tasolle.

Valtion talousarvioesityksen mukainen ansiotasoindeksi tarkistus veroperusteisiin on huomioitu kuntaliiton ennusteissa, samoin kuin ensisijaisesti pienituloisille palkka-, eläke- ja päivärahatulon saajille kohdistettu ansiotuloveron kevennys, jonka arvioidaan vähentävän kunnallisverotuottoa n. 130 milj. eurolla. Toisaalta taas kotitalous- sekä asuntolainojenkorkojen vähennysten leikkaus arvioidaan lisäävän kuntien verotuloja n. 46 milj. eurolla. Ansio- ja tulotulo tarkistuksen kanssa veroperustemuutosten arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja -298 milj. eurolla vuonna 2020, jotka on talousarvioesityksessä esitetty kompensoitavaksi kunnille (uutta kompensoitavaa 285 milj. euroa). Kertymävajeen tai Verohallinnon ennakkotietojen perusteella kuntaliitto on muokannut verotulojen kertymisen jaksoitusta. Esitetyt veroperustemuutokset alentavat myös maksuunpantavan kunnallisveron arviota vuodelle 2020.

Kiinteistövero

Ei muutoksia kuluvaan vuoteen 2019. Kiinteistöveron osalta on vuoteen 2019 asti tukeuduttu Verohallinnon kiinteistöverotilastoihin. Vuoden 2019 kiinteistöverotus valmistui syyskuussa.

Yhteisövero

Kuntaliiton yhteisöveron arvioissa verovuosille 2018–2023 on pohjana käytetty Valtiovarainministeriön uutta ennustetta yhteisöjen verotettavasta tulosta ottaen huomioon maksuunpantujen ennakkoerojen kehitys. Ennusteen taustalla on kansantalouden tilinpidon toimintaylijäämän muutos. Ennusteissa on myös huomioitu syyskuun yhteisöverotilitykset ja Verohallinnon ennakkotiedot vuoden 2018 osalta. Yhteisöveroenennusteissa ei ole vielä huomioitu

hallituksen vuosille 2020-2023 linjaamia kone- ja laiteinvestointien korotettuja poistoja eikä aineettomien investointien 50 prosentin ylimääräistä verovähennystä. Näiden esitysten lopullisesta sisällöstä tai niiden verotuloja vähentävästä vaikutuksesta ei ole tässä vaiheessa tarkempaa tietoa. Kunnille muutosten vaikutukset kompensoidaan yhteisöveron jako-osuutta korottamalla.

3.6 Valtionosuuskehys

Suomen kuntaliitto tekee ennakollisia laskelmia kuntien valtionosuuksista vuosittain. Ensimmäiset vuoden 2020 valtionosuuksia koskevat laskelmat julkaistiin toukokuussa ja sen jälkeen kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaiset ennakolliset valtionosuuslaskelmat vuodelle 2020 valtion talousarvion (7.10.2019) mukaiseksi. Laskelmat päivittyvät vielä marraskuussa 2019. Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2020 tehdään joulukuun 2019 lopussa.

Kuntaliiton ennakollisten valtionosuuslaskelmien mukaan kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensaatiot) kasvavat 607 miljoonaa euroa (+7,0 %; 111 €/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 6 964 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensaatioita 2 251 miljoonaa euroa vuonna 2020 (yhteensä 8 688 milj. € vuonna 2019). Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,09 prosenttiyksikköä ja on 25,46 % vuonna 2020 (25,37 % vuonna 2019).

Uusin ennakollinen kuntakohtainen valtionosuuslaskelma on julkaistu 17.10.2019, jossa on mukana valtionosuudet vuodelle 2020 valtion talousarvion mukaisesti. Lopulliset päätökset vuodelle 2020 tehdään joulukuun 2019 lopussa. Budjettiriihessä (17.9.2019) tehtiin päätös kertaluonteisen valtionosuuskompensoinnin siirrosta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Tämä on otettu huomioon Kuntaliiton laskelmassa. Vuonna 2020 kunnille maksettavat veromenetysten kompensaatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta. Kuntaliiton ennakollisissa valtionosuuslaskelmissa on tehty arvio valtionvarainministeriön peruspalvelujen valtionosuudesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus on ennakkolaskelmassa vuoden 2019 rahoituksen (5.8.2019) tasoisena.

Peruspalvelujen valtionosuuden kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus (-264 miljoonaa euroa).
- Pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämä määräaikainen vuosia 2016-2019 koskenut indeksikorotusten jäädytys päättyy. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 miljoonaa euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta 102 miljoonaa euroa vuonna 2020.
- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut verotulomenetysten kompensaatiot. Veromenetysten kompensaatiot lisääntyvät 285 miljoonaa euroa vuonna 2020. Täten vuosien 2010-2020 veromenetysten kompensaatioden yhteissumma on 2 251 miljoonaa euroa. Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksia vuonna 2020.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksia vuonna 2020.

3.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kunnan sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa noudatetaan kunnanvaltuuston 18.12.2015 § 38 § 29 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä kunnanhallituksen 24.11.2015 § 107 hyväksymää sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta. Posion kuntaan laaditaan riskienhallintapolitiikka, joka valmistuu tammikuussa 2020. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje päivitetään vuoden 2020 aikana.

3.8 Korko- ja muuta rahoitustulot sekä satunnaiset erät

Tilinpäätösvuoden 2018 rahoitustuottojen ja –kulujen netoksi muodostui -158 593 €. Kuluvalle vuodelle kehykseen rahoitustuottojen ja –kulujen netoksi on arvioitu -20 000 €. Talousarviovuodelle 2020 rahoitustuottojen ja –kulujen netoksi on arvioitu 150 000 €. Kunnanvaltuusto on 30.8.2019/§35 päättänyt myöntää Posion Taika-asunnot Oy:lle rivitalohankkeen rahoittamiseksi 1 000 000 €:n lainan. Lainan rahoittamiseksi käytetään Danske Bankin sijoitussalkkua tulouttamalla sijoituksia 500 000 €. Tulouttamisesta aiheutuvat arviot myyntivoitoista on huomioitu rahoitustulojen ja –kulujen netossa.

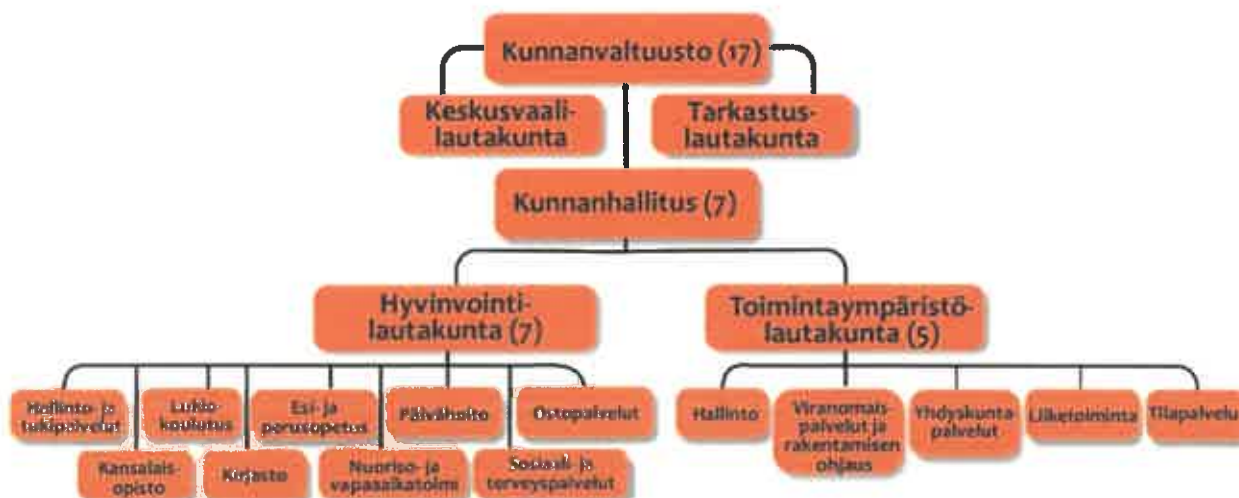
3.9 Velka / Sijoitukset

Vakautetun velan määrä oli 11,9 milj. € 31.12.2018. Lainoja lyhennetään kuluvana vuonna 782 752 €. Talousarviovuonna 2020 lainoja lyhennetään n. 782 300 €. Vuoden 2020 lopussa lainaa on 10,4 milj. € eli noin 3368 €/asukas (väkiluku 3078/väestöennuste 2020). Uutta lainaa ei vuonna 2020 oteta.

Posion kunnan sijoitusten hankinta-arvo on 5,4 milj. € ja markkina-arvo 6,0 milj. € (30.9.2019).

4 HENKILÖRESURSSIT

4.1 Organisaatiorakenne

4.2 Kunnan henkilöstö

KUNNANHALLITUS				Muutokset +/-		
	Tp-17	Tp-18	Ta -19	2020	2021	2022
KESKUSHALLINTO						
Kunnanjohtaja	1					
Elinkeinopäällikkö (kokeilu 2020-2021)	0	1				
Matkailukoordinaattori (kokeilu 2020-2021)				1		
Markkinointiasistentti (kokeilu 2020-2021)				1		
Hanketyöntekijä (kokeilu 2020-2021)				1		
HALLINTOPALVELUT						
Hallintojohtaja	1					
Toimistos sihteeri	1					
IT-päällikkö	1					
IT-tukihenkilö	1					
Taloussuunnittelija	1					
EDUNVALVONTA						
Yleinen edunvalvoja	1	-1	0			
LOMATOIMINTA						
Lomituspäällikkö	1					
Johtava maatalouslomittaja	2,5					
Maatalouslomittaja vakituinen	53	-8	-2	-4		
Maatalouslomittaja määräaikainen	4					
TYÖPAJA (yli 29 v)						
Työnjohtaja		0,7				
Apulaistyönjohtaja/työvalmentaja (työll.uudist.kokeilu)		1		-1		
TYÖLLISTÄMINEN						
Työllisyyskoordinaattori (työllis.uudist.kokeilu)		0,75				
NUORTEN TYÖPAJA (alle 29 v)						
Työnjohtaja	1	0,3				
Työohjaaja, määräaikainen	1	-1				
Yksilövalmentaja/-ohjaaja, määräaik.		0,5				
Työllisyyskoordinaattori, määräaik.		0,25				
Apulaistyönjohtaja/työvalmentaja määräaik.	1	-1				
Muutokset yhteensä		-6,5	-2	-2		
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	70,5	64	62	60		

HYVINVOINTIPALVELUT				Muutokset +/-		
	Tp-17	Tp-18	Ta -19	2020	2021	2022
HALLINTO JA TUKIPALVELUT						
Hallinto						
Palvelujohtaja	1					
Toimistosihteeri	2					
Palvelusihteeri	0					
Virka- / vastaava lääkäri	0,1	0,10				
TERVEYSPALVELUT*						
Hammashuolto						
Hammaslääkäri	0					
Hammashoitaja	0					
Vastaanottoavustaja	0					
Suuhygienisti	0					
HOITOTYÖ*						
Hoitotyön vastaava	0					
Terveystenhoitaja	0					
Ohjaaja	0					
Sairaanhoitaja	0					
Perhetyöntekijä/koulukuraattori	0					
Perushoitaja/lähihoitaja	0					
Terveyskeskusavustaja	0					
Laboratorionhoitaja	0					
Röntgenhoitaja	0					
Fysioterapeutti	0					
Kuntohoitaja	0					
Välinehoitaja	0					
SAIRAANHOITO*						
Terveyskeskuslääkäri	0					
MIELENTERVEYSTYÖ*						
Johtava kriisi- ja perhetyöntekijä	0					
Sairaanhoitaja	0					
Ohjaaja	0					
Mt-kuntoutujien asumisyksikkö						
Sairaanhoitaja	0					
Lähihoitaja	0					

SOSIAALIPALVELUT					
Sosiaalityö					
Johtava sosiaalityöntekijä	1				
Sosiaalityöntekijä	1	1			
Perhetyöntekijä*	0				
Perhetyöntekijä/koulukuraattori*	0				
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja (kokeilu2020-2021)	0	1			
VAMMAISPALVELUT*					
Kehitysvammahuollon vastaava	0				
Hoitaja	0				
Hoitoapulainen	0				
Ohjaaja	0				
Työnjohtaja	0				
VANHUSTYÖ*					
Vanhustyön vastaava	0				
Ohjaaja	0				
Sairaanhoitaja	0				
Hoitaja	0				
Lähihoitaja	0				
Kodinhoitaja	0				
Kotivastustaja	0				
ESI- JA PERUSOPETUS					
Rehtori	0,5				
Apulaisrehtori	0,6				
Lehtori	6,5		2,5		
Luokanopettaja	8		2		
Erityisluokanopettaja	1		1		
Erityisopettaja	3		-1		
Tuntiopettaja (päätoiminen, väh. 16h/vko)	5				
Koulunkäyntiavustaja, -ohjaajat	7,5				
Sosiaalityöntekijä-koulukuraattori	0				
Koulusihteeri/palvelusihteeri 60 %	0,6				
TOISEN ASTEEN KOULUTUS					
Rehtori	0,5				
Apulaisrehtori	0,4				
Lehtori	5		-1		
Tuntiopettaja (päätoiminen, väh. 16h/vko)	1		-1		

Koulusihteeri./ palvelusihteeri 40%	0,4					
Asuntolanohjaaja				0,6		
Venäjä-koordinaattori				0,5		
KANSALAIISOPISTO						
Rehtori	1					
Teknisten aineiden opettaja	0					
KIRJASTOTOIMI						
Kirjasto- ja kulttuurijohtaja	0			0,7		
Kirjastonhoitaja	0,4	0,25		1		
Kirjastovirkailija	2	-0,25		-1		
LIIKUNTATOIMI						
Vapaa-aikasihteeri	0,5					
NUORISOTOIMI						
Nuorisotyöntekijä	0		0,2			
Etsivä nuorisotyöntekijä, määräaikainen	1		-0,2			
KULTTUURITOIMI						
Kirjasto- ja kulttuurijohtaja	0			0,3		
Kulttuurisihteeri	0,2			-0,2		
PÄIVÄHOITO						
Varhaiskasvatuksesta vastaava	1					
Varhaiskasvatuksen lastentarhanopettaja	1					
Varhaiskasvatuksen erityislastentarhanopettaja	1					
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja * 2018 alkaen nimike varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	1,5					
Varhaiskasvatuksen Lastenohjaaja * 2018 alkaen nimike varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	1					
Päivähoitaja * 2018 alkaen nimike varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	3					
Perhepäivähoitaja	2					
Päiväkotiapulainen	1					
Muutokset yhteensä		2,1	2,5	1,9		
HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHT.	61,7	63,8	66,3	68,2		

TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				Muutokset +/-		
	Tp-17	Tp-18	Ta -19	2020	2021	2022
HALLINTO						
Palvelujohtaja	0,5	0,5	1			
Rakennusmestari, yhdyskuntateknikka	0	0,5	0,1	0,1		
Toimistosihteeri	0,65	0,65	0,65			
VIRANOMAISPALVELUT JA RAKENTAMINEN						
Rakennustarkastaja	1	1	1			
Rakennusmestari, talonrakennustekniikka	0,2	0				
Toimistosihteeri	0,35	0,35	0,35			
YHDYSKUNTAPALVELUT						
Rakennusmestari	0,2	0	0,25	0,25		
Urheilualueiden hoitaja	1	1	1			
TILAPALVELU						
Rakennusmestari	1	1	1			
Tuntipalkkainen työntekijä	4	4	4			
Kiinteistönhoitaja	3	3	3			
Siivoustyönohjaaja	0,5	0,5	0,5			
Siivooja	14,88	14,88	14,88			
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1			
Suurtaloukokki	10	10	10			
Ravitsemustyöntekijä	2,3	2,3	2,3			
LIIKETOIMINTA						
Rakennusmestari	0,1	0	0,15	0,15		
Muutokset yhteensä				0,5		
TOIMINTAYMPÄRISTÖLTK YHT.	40,68	40,68	41,18	41,68		
KUNTA YHTEENSÄ	172,9	168,5	169,48	169,9		
KUNTA / MUUTOKSET YHTEENSÄ	-137	-4,4	2,5	0,4		

Henkilöstön keski-ikä ja eläköitymisennuste

Henkilöstön keski-ikä oli 50,1 vuotta 31.12.2018, missä hieman muutosta 31.12.2017 tilanteeseen, jolloin keski-ikä oli 49,1 vuotta.

Kunnallisen eläkevakuutusyhtiön (KEVA) ennusteen mukaan vuosien 2019-2023 aikana kunnan nykyisestä henkilöstöstä saavuttaa henkilökohtaisen eläkeiän noin 57 henkilöä. Alla olevassa taulukossa 1. esitetään Posion kunnan henkilöstön eläköitymisennuste 2019-2038 ammattiluokittain. Coronaria ryhmittymälle siirtynyt henkilöstö ei ole taulukossa mukana.

Lähiuosina henkilöstön eläköityminen aiheuttaa rekrytointihaasteita etenkin opetus-, lomitus-, siivous- ja ravitsemusalan henkilöstön osalta. Kunnan henkilöstö on sen tärkein voimavara toteuttamaan kunnan strategiaa, palvelutehtäviä ja elinvoimaisuutta. Työvoiman vähentyessä vuosi vuodelta ja toimintaympäristön muuttuessa henkilöstön rekrytointiin, osaamisen johtamiseen sekä työhyvinvointiin on kiinnitettävä huomiota yhä enemmän. Hyvän henkilöstöpolitiikan merkitys tulee korostumaan kilpailtaessa ammattitaitoisesta ja osaavasta työvoimasta.

Taulukko 1. Eläköitymisennuste 2019-2038 (Kuntien eläkevakuutus 28.11.2019)

	Vakuutetut 2019 - 2023		2024 - 2028		2029 - 2033		2034 - 2038		
Ammattiluokka	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%	
Maatalouslomitajat	61	11	18	12	19,7	10	16,4	7	11,5
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	24	3	12,5	4	16,7	2	8,3	3	12,5
Sairaala- ja laitospulaiset	13	4	30,8	3	23,1	2	15,4	1	7,7
Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	12	2	16,7	1	8,3	2	16,7	2	16,7
Muut opetuksen erityisasiantuntijat	10	4	40	2	20	2	20	1	10
Siivoojat	10	5	50	3	30	0	0	1	10
Luokanopettajat	9	2	22,2	1	11,1	0	0	0	0
Koulunkäyntiavustajat	8	3	37,5	2	25	1	12,5	1	12,5
Kiinteistöhuollon työntekijät	7	2	28,6	2	28,6	1	14,3	1	14,3
Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	7	2	28,6	1	14,3	2	28,6	1	14,3
Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhol	7	1	14,3	1	14,3	0	0	1	14,3
Huonekalupuusepät ym.	6	1	16,7	2	33,3	1	16,7	0	0
Yleissihteerit	6	1	16,7	3	50	1	16,7	0	0
Avustavat keltityöntekijät	5	2	40	1	20	2	40	0	0
Erityisopettajat	3	1	33,3	1	33,3	1	33,3	0	0
Kirjastotyöntekijät	3	1	33,3	0	0	0	0	0	0
Matemaattisten aineiden opettajat	3	1	33,3	0	0	0	0	0	0
Rakennusalan työnjohtajat	3	0	0	0	0	1	33,3	0	0
Sosiaalityöntekijät ym.	3	0	0	0	0	1	33,3	0	0
Talito- ja taideaineiden opettajat	3	0	0	1	33,3	2	66,7	0	0
Lastentarhanopettajat	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Muut yhteiskunnan palvelujen johtajat	2	0	0	1	50	1	50	0	0
Opetusalan johtajat	2	1	50	0	0	0	0	0	0
Sosiaalialan ohjaajat	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Talonrakentamisen asiantuntijat	2	1	50	1	50	0	0	1	50
Muut ammattiluokat yhteensä	27	9	33,3	4	14,8	5	18,5	2	7,4
Yhteensä	240	57	23,8	47	19,6	39	16,3	24	10

Posion kunnan keskeinen tavoite on, että toiminnan joka tasolla on tehtävän ja kuntastrategian edellyttämää osaamista. Henkilöstön osaamisen kehittämisellä varmistamaan laadukkaat palvelut, kunnan kilpailukyky ja jatkuva uudistuminen. Henkilöstön pitkäjänteinen osaamisen ylläpito ja

kehittäminen turvataan suunnitelmallisella koulutuksella. Vuosittain käytävissä kehityskeskustelussa kartoitetaan jokaisen työntekijän osaaminen ja sen kehittämisen tarve. Henkilöstön ammattitaidon/osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä tuetaan täydennys-, jatko- ja/tai uudelleen koulutuksella.

Koko kunnan tuloksellinen toiminta perustuu paitsi osaavaan henkilöstöön myös hyvään johtamistyöhön. Ikääntyvän henkilöstön jaksaminen, työkyky, motivaatio ja ammattitaito ovat keskeisiä haasteita henkilöstöpolitiikalle. Esimies- ja alaistaideoissa korostuvat ikäjohtaminen, muutoksen johtaminen ja muutoksiin sopeutuminen. Tuetaan esimiehiä henkilöstöhallinnon palveluilla, koulutuksella ja säännöllisillä esimiesinfoilla.

Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia hyvinvoivalla henkilöstöllä

Tavoitteet:

- Kunnassa on osaava, ammattitaitoinen henkilöstö (henkilötyövuosina, htv)
- "Hyvinvoinninjohtamisen malli Posion kuntaan" –hankkeessa tuotettuja työhyvinvointia edistäviä toimintamalleja aktiivinen toteutus
- Kehityskeskustelu käydään vähintään x1/vuosi/työntekijä (=100%)
- Henkilöstöinfoja järjestetään vähintään 2 kpl/vuosi
- Henkilöstön sairauspoissaolot kunta-alan keskimääräistä tasoa 16,7 kpv/hlö
- Esimiesinfoja vähintään 4 kpl/vuosi
- ePassi –hyvinvointiseteliä (50€/hlö/kalenterivuosi) käytössä yhtäjaksoisesti vähintään 10 kk kunnan palveluksessa olevilla työntekijöillä
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen, koulutussuunnitelmassa 2020 tarkempi kuvaus
- Uuden työntekijän perehdytysopas valmistellaan vuoden 2020 aikana
- Henkilöstöhallinnon ohje, Varhaisen tuen malli ja Epäasiallisen kohtelun toimintamalli päivitetään vuoden 2020 aikana
- Henkilöstön hyvinvointikartoitus/-kysely toteutetaan parillisina vuosina (2020) ja tasa-arvokysely parittomina vuosina (2021). Tasa-arvokyselyn 2019 tulosten pohjalta päivitetään tasa-arvosuunnitelma.

Mittarit:

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina (htv)

TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
200,5	166,23	166,23	167,23	167,23

Kehityskeskustelut käyty % (tavoite 100 %)

TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS2022
ei mitattu	100 %	100 %	100 %	100 %

Henkilöstöinfot

TP 2018	TA 2019	Ta 2020	TS 2021	TS2022
ei mitattu	2	2	2	2

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kpv (kalenteripäivää / työntekijä)

TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
21,9 kpv	14 kpv	16,7 kpv	16,7 kpv	16,7 kpv

Henkilöstön koulutuspäivät

TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
-	900	900	900	900

Esimiesinfot

TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
ei asetettu	3	4	4	4

5 KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1 KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto kunnan ylimpänä päättävänä elimenä määrittelee kunnan kehittämisen suuntaviivat ottaen huomioon kulloinkin voimassa olevat taloudelliset resurssit.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Kunnanvaltuusto	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-12	-13	-14	7,7	-13	-13
Toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-12	-13	-14	7,7	-13	-13

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	Valtuuston esityslistat toimitetaan sähköisessä muodossa sähköpostitse vuodesta 2020 alkaen. Valtuusto kokouksia 5-6 kpl/vuosi. Valtuuston iltakouluja järjestetään tarpeen mukaan. Vuodesta 2020 alkaen vähintään yksi valtuuston kokous järjestetään sivukylällä. Valtuuston kokouspaikasta sovitaan ao. kylän edustajan/-jen kanssa edeltävästi.
TS 2021-2022	Kuntavaalit keväällä 2021. Uusi valtuusto aloittaa toimikautensa 1.6.2021.

5.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö Päivi Tuppurainen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on valtiollisten ja kuntavaalien järjestäminen kunnassa. Talousarviovuonna 2020 ei toimiteta vaaleja.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Keskusvaalilautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-11	-37	0	-100,0	-37	-37
Toimintatuotot	6	19	0	100,0	19	19
Toimintakate	-5	-18	0	-100,0	-18	-18

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	Ei toimitettavia vaaleja
TS 2021-2022	Kuntavaalit huhtikuu 2021 Vuosi 2022 ei säännönmukaisia vaaleja

5.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö tilintarkastaja HT, JHT Hilikka Ojala

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Tarkastuslautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos-%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-15	-15	-15	0,0	-15	-15
Toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-15	-15	-15	0,0	-15	-15

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle arviointityönsä tulokset vuosittain arviointikertomuksessa.

Tavoite

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on tuottaa valtuutetuille soveltamiskelpoista tietoa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi. Arviointimenetelmänä käytetään haastatteluja ja kuulemisia 10 kpl.

5.4 KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen keskeisenä tehtävänä on luoda hyvät edellytykset hallinnon ja talouden tehokkaalle hoitamiselle. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta sekä kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Kunnanhallitus vastaa tiedottamisen järjestämisestä siten, että kuntalaisilla on riittävästi ajan tasalla olevaa tietoa heitä koskevista kunnan päätöksistä ja toimenpiteistä jo asioiden valmisteluvaiheessa. Kunnanhallitus vastaa tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki) ja tietosuojasta (tietosuojalaki). Lisäksi kunnanhallituksen lakisääteisenä tehtävänä on valvoa kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Keskushallinto	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	Ta + Ta muutos 2019	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-1803	-1992		-1992	-2040	2,4	-1987	-1987
Toimintatuotot	435	371	0	371	380	2,4	371	371
Toimintakate	-1368	-1621	0	-1621	-1660	2,4	-1616	-1616
Hallintopalvelut	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	Ta + Ta muutos 2019	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-400	-417	0	-417	-419	0,5	-393	-393
Toimintatuotot	117	88	0	88	88	0,0	88	88
Toimintakate	-283	-329	0	-329	-331	0,6	-305	-305
Ostopalvelut	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	Ta + Ta muutos 2019	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-373	-362	0	-362	-361	-0,3	-362	-362
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-373	-362	0	-362	-361	-0,3	-362	-362
Lomituspalvelut	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	Ta + Ta muutos 2019	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-2835	-2716	0	-2716	-2691	-0,9	-2663	-2663
Toimintatuotot	2782	2716	0	2716	2691	-0,9	2663	2663
Toimintakate	-53	0	0	0	0	0,0	0	0
Kunnanhallitus yhteensä	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	Ta + Ta muutos 2019	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-5411	-5487	0	-5487	-5511	0,4	-5405	-5405
Toimintatuotot	3334	3175	0	3175	3159	-0,5	3122	3122
Toimintakate	-2077	-2312	0	-2312	-2352	1,7	-2283	-2283

5.4.1 Keskushallinto

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja Heli Knutars

Keskushallinnon tehtäväalue hoitaa kunnanhallituksen vastuulle kuuluvat toiminnot ja tehtävät siltä osin, kuin ne suuntautuvat kunnasta ulospäin tai kohdistuvat kunnan eri sidosryhmiin.

Keskushallinnon tehtäväalueeseen kuuluu kehittämistoiminta, projektit ja hankkeet, avustukset, työpaja ja muu yleishallinto (mm. ylikunnallisten yhteisöjen maksuosuudet Kuntaliitto, Lapin liitto, Kunnallinen Työmarkkinalaitos jne.)

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Tarjotaan ja kehitetään kuntalaisten osallisuutta edistäviä toimintoja	Kuntalaiskahvilat ja -tilaisuudet ajankohtaisista asioista 3-5/v.	Tilaisuudet/vuosi
	Edistetään järjestöjen ja yhdistysten kokoontumismahdollisuuksia	Hyvän mielen paikka järjestöjen ja yhdistysten käytettävissä maksutta	Käyttäjät/vuosi
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 toimenpiteiden toteutus	Raportti valtuustolle/v
		Hyvinvointia edistäviin hankkeisiin osallistuminen	Hankkeiden tulokset
		Selvitetään työllistämispalvelujen siirto elinkeinopalveluysikkoon.	Toteutunut/Ei
		Pitkäaikalastyöttömien työllistäminen palkkatuella kunnan eri toimialoille	Palkkatuella työllistetyt/v
	Työllistämisen uudistamiskokeilu jatkuu 31.12.2021 asti	Työttömyysprosentti korkeintaan lokakuun 2019 tasolla (13,3%)	Toteutunut/Ei

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Turvallisuusjohtamisen organisaatio nimetty	Kunnanjohtaja valmistelee esityksen johtoryhmän kanssa	Toteutunut/Ei
	Valmiussuunnitelman yleinen osa valmis 2020. Turvallisuussuunnitelmat päivitetty 2021.	Johtoryhmä vastaa valmistelusta ja päivityksestä Kunnan valmiussuunnittelu -koulutus johtoryhmän jäsenille	Toteutunut/Ei
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Kaunis ja hoidettu kyläkuva	Posion kyläkuvan kehittämishanke jatkuu 2020 Koillismaan Leaderin rahoittamana. Torialue uudistetaan, opasteet, keraamiset penkit, linnunpöntöt, kukka- ja roska-laatikot kesällä 2020 käyttöön	Toteutunut/Ei
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Kunta on houkutteleva asuinkunta. Posio tunnetaan ainutlaatuisesta, kauniista ja puhtaasta luonnostaan.	Kunnan imagomarkkinointi, luontokohteita, Korouoman kansallispuisto hankkeen edistäminen	Toteutunut/Ei

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Kunnan asukasmäärä vakiintuu vuosien 2018-2019 tasolle	Kunnan alueelle syntyy uusia työpaikkoja Kunnan asuntotarjonta on hyvä Kunnan alueella on kaavoitettu riittävästi omakoti- ja mökkitontteja	Asukasmäärä 31.12.
	Toimivat elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelujen uudistamiskokoulu jatkuu vuodet 2020-2021. Kokouksen tulosten perusteella päätetään jatkosta viimeistään syksyllä 2021. Elinkeino-ohjelma laaditaan vuoden 2020 aikana	Kokeilun tulokset Uudet yritykset/v Toteutunut/Ei
	Toimiva infrastruktuuri	Kunnassa on kaavoitettuna riittävä määrä sijainniltaan vetovoimaisia ja kunnallistekniikaltaan rakennuskelpoisia liike- ja teollisuusrakentamiseen soveltuvia tonttialueita	Toteutunut/Ei
	Osallistutaan elinkeinoja ja kunnan elinvoimaa edistäviin hankkeisiin	Itä-Lapin hankkeet: Forest In, VÄRI, ILPO. Naturopolliksen hallinnoima Kuusamon lentokentän vaikutusalueen matkailun kehittämishanke Vaasan yliopiston biovoimalan selvityshanke Soukkavaaran teollisuusalueen kehittämishanke	Tulokset näkyvät Posion elinvoiman kehityksenä/ Ei Toteutuneet hankkeet/v
	Hyödynnetään Koillismaahan Leaderin hankerahoitusta elinvoiman kehittämisessä	Haetaan rahoitusta yleishyödyllisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin	
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Posion kunta on houkutteleva toisen asteen koulutuspaikka	Mahdollistetaan lukiotoiminnan kehittäminen ja lukion markkinointi sekä rajalukioyhteistyö	Oppilasmäärä/v
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Kuntastrategian 2018-2025 toimeenpano	Hallintokunnat tuottavat palvelut strategisten tavoitteiden mukaisesti	Toteutunut/Ei
	Valmistellaan kunnan viestintäsuunnitelma, uusien viestintäkanavien käyttöönotto	Otetaan käyttöön vähintään kaksi somekanavaa, sähköinen virallinen ilmoitustaulu ja sähköinen asiointipiste kuntalaisille	Toteutunut/Ei
	Sähköisen arkiston käyttöönotto jatkuu	Lapin alueen kuntien yhteinen sähköisen arkiston alusta käyttöön 2020	Toteutunut/Ei
	Toimistotilain perustaminen	Toimistohenkilöstöresurssin kokonaistarkastelu, osaamisalueiden laajentaminen, työn muotoilun, työnjaon ja tehtävien kehittäminen hankkeen puitteissa	Toteutunut/Ei
	Päätösten valmistelu sekä päätöksenteko on	Päätökset valmistellaan lakeja ja säädöksiä noudattaen	Kumottujen/ muutettujen

	mahdollisimman nopeaa, päätökset ovat laadukkaista Valtuuston ja toimielimien kokousmateriaalien toimitus sähköisenä vuodesta 2020 alkaen	Merkittäviä päätöksiä valmisteltaessa tehdään vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) Esityslistat toimitetaan vähintään neljä päivää ennen kokousta sähköpostitse	päätösten määrä/vuosi EVA/vuosi Toteutunut/Ei
--	---	---	---

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Kunnan verkkosivut saavutettavuusdirektiivin mukaiset syksyllä 2020 Verkkomaksupalvelun käyttöönotto	Valmistellaan ja otetaan käyttöön uudet verkkosivut, varaudutaan projektityöntekijän 3 kk:n työpanokseen Selvitetään verkkomaksupalvelun palvelu- ym. maksujen käyttömahdollisuus ja valmistellaan käyttöönotto vuoden 2020 aikana	Toteutunut/Ei Toteutunut/Ei
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Posion kunta tarjoaa koulutusmahdollisuuksia vauvasta vaariin	Mahdollistetaan esi- ja perus-, lukio-opetuksen ja kansalaisopiston toiminta.	Toteutunut/Ei
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	-		

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Kunnanhallitus toimii tiedonhallintalain mukaisena tiedonhallintayksikkönä. Tiedonhallintayksikön johdon vastuulla on huolehtia mm. tiedonhallintaan liittyvien vastuiden määrittelystä, koulutuksesta, työvälineistä ja valvonnasta. Elinkeinopalvelujen kokeilu ja työllistämisen uudistamiskokellu jatkuvat 2020-2021. Elinvoiman ja elinkeinon kehittämisestä vastaa kunnanhallitus ja johtaa kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tukena toimii elinkeinopalvelujen yksikkö/-tmi (elinkeinopäällikkö, matkallukoordinaattori, markkinointiassistentti ja hanketyöntekijä). Kokeilujen aikana selvitetään työllistämispalvelujen integrointi elinkeinopalveluyksikköön. Työllisyyskoordinaattorin, kuntoutuksen työtoiminnan ohjaajan ja nuorten työpajan työ- ja yksilövalmentajan (50%) työsuhteita jatketaan kokellun ajan, em. tehtäviin varataan palkkamäärärahat. Yli 29 vuotiaiden työpajan tuotantomäärät ovat laskeneet, johtuen poratappikysynnän laskusta ja Mattioven toiminnan päättymisestä. Tästä johtuen apulaistyönjohtajan työsuhteen ei jatketa 31.12.2019 jälkeen. Syksyllä 2019 käynnistynyt High five –yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Laplin –hanke 2019-2021 jatkuu. Osallistutaan VALPAS 2 hankkeeseen 2020-2022 edellyttäen, että hanke saa rahoituksen. Hankkeen kohderyhmänä ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolelle jääneet 15-40 –vuotiaiden nuoret ja nuoret aikuiset, joiden elämää vaikeuttaa mm. päihde- ja mielenterveysongelmat, rikostaustat, erilaiset sosiaaliset ongelmat kuten yksinäisyys, tukiverkoston vähäisyys sekä oppimisvaikeudet ja keskeytyneet opinnot. Hankkeen puitteissa kuntaan saadaan yksi hanketyöntekijä. Hanketta hallinnoi Nuorten Ystävät. Itä-Lapin kuntayhtymän vetämät hankkeet jatkuvat 2020: Forest In -hankkeessa valmistaudutaan K-järven biojalostamon tuloon, VÄRI -hanke hyödyntää Värriön tutkimusaseman tutkimustuloksia alueen elinkeinoelämän ja kansalaisten hyödyksi, ILPO selvittää malminetsinnän aluetaloudellisia vaikutuksia. Naturopoliuksen hallinnoiman Kuusamon lentokentän vaikutusalueen matkailun kehittämishanke jatkuu 2020; päätöksenpiteinä Posion osalta yhteisbrändiä ja omaa brändiä tukeva sähköisen markkinoinnin suunnittelu, materiaalien

	tuotanto, digitaalisten jakelukanavien suunnittelu ja toteutus, sähköisen ostopolun rakentaminen ja niihin liittyvä logistiikka, reitistöjen ja reittien tuotteistus, kehittäminen ja digitalisointi. Vaasan yliopiston biovoimalan selvityshanke jatkuu. Soukkavaaran teollisuusalueen kehittäminen –esiselvityshanke käynnistyy vuoden 2020 alkupuolella edellyttäen, että hanke saa rahoituksen. -> Vuoden 2020 talousarviossa on määrärahavaraukset edellä mainittujen hankkeiden omarahoitus- ja/tai kuntarahoitusosuuksiin. Kunnan toimistotyön henkilöstö ja palvelujohtajat ovat olleet mukana Lapin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalveluiden (Koke) Tulevaisuuden kunnan tehtävien uudelleen muotoilu esiselvityshankkeessa 2019. Varaudutaan osallistumaan jatkohankkeeseen, missä tarkastellaan koko toimistohenkilöstön resurssitarvetta, osaamisalueiden laajentamista, työn muotoilua, työnjakoa ja tehtäviä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Varaudutaan sote-palvelutuotannon ja maakuntauudistuksen käynnistymiseen.
TS 2021-2022	Ei tiedossa

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet

Hyvinvointisuunnitelman arviolointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen	Nuorten syrjäytymisen ehkäisy / Osallistutaan Valpas 2 hankkeeseen	Hankkeen työntekijä yhteistyössä kunnan toimijoiden kanssa tavoittaa nuoret, ohjaa heidät palvelujen piiriin	Toteutunut/Ei
Työikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Tuetaan yrittäjyyden aloittamista	Yritysneuvonta- ja konsultointipalvelut Yritystietouttavalmennus Kevytyrittäjävalmennus Aktiivinen tiedotus yrittäjyys-mahdollisuuksista Työmenetelmien kehittäminen (erityis. pienet yritykset, yksin työskentelevät.)	Toteutunut/Ei
	Työntekijöiden työura jatkuu eläkeikään saakka	Koulutus (elinkeinot+kansal.opisto) Huolehditaan työturvallisuudesta	Tth-käynnit/v Tapaturmat/v
Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen	Arjen turvallisuus	Kunnassa on ajantasaiset valmius- ja turvallisuussuunnitelmat	Toteutunut/Ei

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Riski + kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuositukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Kehitämme palveluita	Kassan maksuvalmius heikkenee verotulojen tiilisyrytmin häiriöstä tai valtionosuuspohjan muutoksista johtuen Suunnitteluista toimenpiteistä tai osaa niistä ei voida toteuttaa resurssipulasta johtuen Sote- ja maakuntauudistus muotoutuu sellaiseksi, ettei pienillä vanhusvoittoisilla kunnilla ole toimintaedellytyksiä Avainhenkilöriskit: Osaamis-/resurssivaje voi syntyä yllättävissä pitkäkestoissa poissaoloissa	Realistinen arvio vero- ja valtionosuustuloista Talouden toteuman tiivis seuranta. Toimenpiteet valmistellaan huolella ja suunnitelman mukaiset resurssit Henkilöstön tehtäväkuvaukset ajan tasalla, sijaistamiset määritellään ja sijaisina toimivat perehdytetään tehtäviin. Perehdytysuunnitelmat ajan tasalla

5.4.2 Elinkeinopalvelut

Vastuuhenkilö elinkeinopäälikkö Veli-Matti Ruotsalainen

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on kunnan elinvoiman ja yritystoiminnan edistäminen ja kunnan veto-, pito- ja valovoimaisuuden vahvistaminen.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten, yritysten osallisuus vahvistuu	Kuntalaiskahvilat ja ajankohtaiset kuntalaistilaisuudet	kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	-		
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	-		

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	-		
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	-		
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	-		

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Kunnan elinvoiman ja yritystoiminnan kehittäminen	Yritysneuvontapalvelut Elinkeinojen kehittämiseen tähtäävät hankkeet Yrittäjyyttä ja yritystoimintaa tukeva koulutus	asiakkaat/vuodet yritykset/v hankkeet/v toteutunut/v
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa			
Toimivat tietoliikenne-yhteydet ja palvelut			

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen			
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa			
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen			

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Matkailukoordinaattorin, markkinointiasistentin ja hanketyöntekijän tehtävät täytetään 1.1.2020 alkaen kokeilun ajaksi.
TS 2021-2022	Kokeilun 2020-2021 kokeilun tulosten arviointi viim. syksyllä 2021 ja jatkosta päättäminen.

5.4.3 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallintojohtaja Eija Ahola

Hallintopalvelujen tehtäväalue vastaa yleishallinnon toimisto- ja talouspalveluista, henkilöstöhallinnosta, kunnan IT-palveluista, työpajatoiminnasta ja palkkatukityöllistämisestä. Henkilöstöhallinnon tehtävät pitävät sisällään henkilöstöetuudet ja työsuojelun sekä YT-toiminnan.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuus	Kuntalaishavilat ja -tilaisuudet	Toteutuneet havilat/v
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Ekologinen tukipalvelutuotanto	Elektroniikkaromun kierrätys Paperiton toimisto	Toteutunut/Ei
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Nuorten työpajan seinättömät palvelut 15-29 vuotiaalle nuorille	Seinättömiä palveluja mm. Hyvän mielen paikassa, Kotilammen hallilla, Apajassa	Toteutunut/Ei

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Ei koske suoraan vastuuyksikön toimintaa	-	-
Holdetun ympäristön pitäminen kauniina	Ei koske suoraan vastuuyksikön toimintaa	-	-
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Hallinto- ja tukipalvelujen toiminta ekologista, kestävän kehityksen periaatteet huomioivaa	Paperiton toimisto: kopiopaperin käyttö laskenut 50% v:sta 2018 vuoteen 2021. Asianhallintajärjestelmän ja muiden järjestelmien tehokas käyttö Sähköisen arkiston käyttöönotto	Toteutunut/Ei v.2021 TWeb kokonaisvaltainen käyttö Säilytettävä aineisto siirretty sähköiseen arkistoon v. 2022

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Yli 29 vuotiaiden työpaja tuottaa laadukkaita poratappeja kysyntää vastaavasti Tarjotaan pitkäaikaistyöttömille työllistymismahdollisuuksia kuntaorganisaatiossa	Henkilöstöresurssit tuotantoa vastaavat (työnjohtaja, palkkatukityöllistetyt) Laadunvalvonta Poratappituotanto n. 3milj.kpl Palkkatuella työllistetään 40-50 henkilöä kunnan eri toimialueille	Toteutunut/Ei Toteutunut/Ei Palkkatuella työllistyneet/v
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Ei koske suoraan vastuuyksikön toimintaa	-	-
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Sähköisten arkiston alustan käyttöönotto	Tiedonhallintasuunnitelma (TOS) valmis, järjestelmien tietojen siirto sähköiseen arkistoon käynnistyy	Toteutunut/Ei

	Verkkomaksun käyttöönoton valmistelu	Arvioidaan eri vaihtoehdot, selvitetään hankinta- ja ylläpitokustannukset	Toteutunut/Ei
	Tiedonhallintasuunnitelma valmis 31.12.2020	Kartoitetaan tiedonhallintakuvaukset ja ohjeistukset, tehdään nykytilakartointi, laaditaan tiedonhallintamalli	Toteutunut/Ei
	Taloussuunnittelun ja raportoinnin ajantasaisuus	Toteumaraportit x4/vuosi	Toteutunut/Ei
	Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa laadukkaat palvelut, tuetaan henkilöstön työhyvinvointia	Kehityskeskustelut x1/vuosi Hyvinvointiseteli ePassi Henkilöstön osaamista edistävä koulutus Työn vaarojen ja riskien arviointi x1/vuosi 1 kehittämisiltapäivä/vuosi	Toteutunut/Ei

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Kehitetään ja tarjotaan sähköisiä palveluja kuntaorganisaation palvelutuotantoon Henkilötietojen käsittely EU-tietosuoja-asetuksen mukaista	ICT-tukipalvelutuotantoa kehitetään yhteistyössä Lapin ja muiden toimijoiden kanssa Tietosuojatyöryhmä laatii tietosuojan hallintamallin, jatketaan tarpeen mukaan tietosuoja-asiantuntija-palvelun ostoa Lapin:ltä.	ICT-tukipalveluissa toimiva yhteistyömalli Toteutunut/Ei
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Ei koske suoraan vastuuyksikön toimintaa	-	-
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Ei koske suoraan vastuuyksikön toimintaa	-	-

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Tiedonhallintaa koskeva yleislaki, jossa säädetään siitä, miten tietoja tulisi käsitellä ja kuvata julkisorganisaatiossa astuu voimaan 1.1.2020. Lain edellyttämä julkisorganisaation tiedonhallintamalli tulee olla valmiina 1.1.2021. Vuoden 2020 talousarviossa varaudutaan tiedonhallintaohjelman hankintaan (5000€). Lisäksi jatketaan tietosuojalain toimeenpanoa.
TS 2021-2022	-

5.4.4 Ostopalvelut

Vastuuhenkilö hallintojohtaja Eija Ahola

Ostopalveluina hoidetaan joukkoliikenne, talous- ja palkkahallinto ja maaseutupalvelut. Talous- ja palkkahallinnosta vastaa Sarastia Oy (entinen Kunnan Taitoa Oy).

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Ostopalvelusopimus kuntamarkkinoinnista Posion Matkailuyhdistyksen kanssa päättyy 31.12.2019. Elinkeinopalvelujen yksikkö vastaa kuntamarkkinointipalveluista ajalla 1.1.2020-31.12.2021 (KV 11.10.2019 § 41). Talous- ja palkkahallinnon ostopalvelukustannuksiin varataan 206 548 €, missä ei korotusta vuoteen 2019. Selvitetään ja arvioidaan talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen nykytila sekä

	mahdolliset palvelun tuottamisen vaihtoehdot ja varaudutaan mahdollisen kilpailutuksen valmisteluun ja toteutukseen. Maaseutupalvelujen yhteistoiminta-alueen maksuosuus on 83 745 € v. 2020 (88 045 € v. 2019). Kuljetuspalvelujen option käytöstä tai kilpailutuksesta päätetään tammikuun 2020 aikana.
TS 2021-2022	Ei tiedossa olevia muutoksia.

5.4.4 Lomituspalvelut

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö Janne Pätsi

Posion kunnan lomituspalveluiden toimintaan kuuluu suunnitella ja toteuttaa maatalousyrittäjien lakisääteisten vuosilomien, sijaisapujen ja tuetun maksullisen lomituksen järjestäminen. Lomituspalvelut tuotetaan myös Kuusamon kaupungille ja Taivalkosken kunnalle.

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Tuemme alueen maatalousyritysten toimintaedellytyksiä varmistamalla hyvin palvelevat lomituspalvelut.	Työvoiman saatavuuden varmistaminen.	Toteumat/tilastot. Montako pv. yrittäjät pitivät lomia/ yrittäjä/vuosi.
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Pyrimme järjestämään lomittajakoulutusta alueella.	Yhteistyö te-toimiston ja lähialueiden oppilaitosten kesken.	Toteutui/Ei toteutunut
Toimivat tietoliikenne-yhteydet ja palvelut	-		

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Tuemme ja pyrimme kehittämään lomituspalveluiden sähköistä asiointia.	Ohjaamme ja informoimme maatalousyrittäjiä sähköisten palveluiden parin.	Sähköisiä palveluja käyttävien asiakkaiden määrä/vuosi

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Työntekijöiden työura jatkuu eläkeikään saakka.	Tuetaan työntekijöiden työssä jaksamista erilaisilla keinoilla.	Yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Suunnitellaan ja toteutetaan tukiryhmä tulesvalvoista kärsiville työntekijöille..	Sairauspoissaolo/ työkyvyttömyyseläkkeet
Työntekijät liikkuvat aktiivisesti vapaa-ajalla.	Kannustetaan lisäämään vapaa-ajan liikuntaa.	Posio liikkuu-kampanjan kanssa yhteistyössä suunniteltu ja toteutettu vapaa-ehtoinen liikuntaprojekti.	Sairauspoissaolojen määrä

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Ei muutoksia.
TS 2021-2022	Ei muutoksia.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät		
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Riski + kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuositukset riskin ennakointia/hallitsemiseksi
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Työntekijöiden riittävyyden puute Erikoisosaamiseen aiheuttaa riskin lomitusten toteutumiseen.	Uusien työntekijöiden rekrytointi, yhteistyö alueiden lomitussyksiköiden sekä oppilaitosten välillä.
Turvallisuuden edistäminen	Maatalouslomittajien suuri työturvallisuus-alttius on riski.	Tapaturmavakuutus.
Turvallisuuden edistäminen	Maatalouslomittajilla on suuri riski aiheuttaa korvattava vahinko maatilalla.	Vahinkovakuutus.

6.1 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunnan ja sen alaisen palvelualueen tehtävänä on kuntalaisten oman elämän hallinnan, sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden edistäminen ja inhimillisen kasvun tukeminen tuottamalla sosiaali- ja terveyspalveluja, opetus-, kirjasto-, kulttuuri-, - ja vapaa-aika, kansalaisopiston ja päivähoiton palveluja.

Palvelujen tuottamisen lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joihin vastataan yhteistoiminnallisella palvelujen kehittämisellä. Organisaatio ja sen prosessit on mietitty asiakkaan näkökulmasta toimiviksi niin, että asiakkaan on helppo asioida hyvinvointipalveluissa. Sujuvat prosessit lisäävät tehokkuutta ja tuottavat kustannussäästöjä.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Hallinto ja tukipalvelut	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-882	-907		-907	-902	-0,6	-902	-902
Toimintatuotot	31	28		28	28	0,0	28	28
Toimintakate	-851	-879	0	-879	-874	-0,6	-874	-874
Terveyspalvelut	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-215	-178		-178	-187	5,1	-187	-187
Toimintatuotot	712	678		678	639	-5,8	639	639
Toimintakate	497	500	0	500	452	-9,6	452	452
Sosiaalipalvelut	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-1714	-1720		-1720	-1800	4,7	-1800	-1800
Toimintatuotot	1544	1727		1727	1830	6,0	1830	1830
Toimintakate	-170	7	0	7	30	328,6	30	30
Ostopalvelut	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-16763	-17162		-17162	-18106	5,5	-17719	-17719
Toimintatuotot	11	10		10	2	-80,0	2	2
Toimintakate	-16752	-17152	0	-17152	-18104	5,6	-17717	-17717
Perusopetus	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-3136	-3309		-3309	-3217	-2,8	-3217	-3217
Toimintatuotot	90	83		83	102	22,9	42	42
Toimintakate	-3046	-3226	0	-3226	-3115	-3,4	-3175	-3175

Lukiokoulutus	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-668	-728		-728	-775	6,5	-775	-775
Toimintatuotot	25	27		27	25	-7,4	25	25
Toimintakate	-643	-701	0	-701	-750	7,0	-750	-750
Kansalaisopisto	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-233	-266		-266	-262	-1,5	-262	-262
Toimintatuotot	88	43		43	43	0,0	43	43
Toimintakate	-145	-223	0	-223	-219	-1,8	-219	-219
Kirjasto	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-219	-244		-244	-240	-1,6	-240	-240
Toimintatuotot	3	3		3	3	0,0	3	3
Toimintakate	-216	-241	0	-241	-237	-1,7	-237	-237
Vapaa-aikatoimi (Kulttuuri, Nuoriso, Liikunta)	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-223	-244		-244	-243	-0,4	-243	-243
Toimintatuotot	45	40		40	36	-10,0	36	36
Toimintakate	-178	-204	0	-204	-207	1,5	-207	-207
Päivähoito	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-709	-767		-767	-861	12,3	-840	-840
Toimintatuotot	96	85		85	85	0,0	85	85
Toimintakate	-613	-682	0	-682	-776	13,8	-755	-755
Hyvinvointilautakunta	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	TA 2019 + TA- muutos	TA 2020	Muutos%	TS 2021	TS 2022
yhteensä								
Toimintamenot	-24762	-25525	0	-25525	-26593	4,2	-26185	-26185
Toimintatuotot	2645	2724	0	2724	2793	2,5	2733	2733
Toimintakate	-22117	-22801	0	-22801	-23800	4,4	-23452	-23452

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointia/hallitsemiseksi
Yhdessä tekemisen lisääminen/ Kuntalaisten osallistumisen mahdollisuudet lisääntyvät	Toteutettaviin kuntalaisten päiväkahvitilaisuuksiin ja työpajoihin osallistuu eri ikäisiä kuntalaisia. Kuntalaiset tulevat kuulluksi, palautteet johtavat toimenpiteisiin. Posion liikkuu kampanja toteutuu suunnitelman mukaisesti	-Kalkki vastuualueet toteuttavat kuntalaisille suunnatut päiväkahvi- tai työpajatilaisuuden, vähintään 1 tilaisuus / vuosi. eri-ikäiset huomioidaan. -Tilaisuuksista tiedotetaan tehokkaasti, jotta kuntalaisia saadaan osallistumaan tilaisuuksiin. -Mahdollisista toteutetuista korjaustoimenpiteistä tiedotetaan kuntalaisia. -Eri-ikäisten riittävä huomiointi ja osallistaminen: eri-ikäisten osallistuminen huomioiden väestörakenne; ikäihmisten merkittävä määrä ja lasten ja nuorten vähäinen määrä. Tapahtumien vieminen myös sivukylille, yhteistyö järjestöjen kanssa
Yhdessä tekemisen lisääminen	Vastuualueiden tiedottaminen tehostuu	Otetaan käyttöön kunnan facebook ja twitter. Vastuualueiden www-sivujen tiedot päivitetään säännöllisesti
Hyvinvoinnin suunnitelmallinen hyvinvoinnin edistäminen/ Kuntalaisten koettu hyvinvointi lisääntyy	Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Seuranta ja arviointi toteutuvat	-Vastuuhenkilöt hyte-suunnitelman eri osa-alueille ja erillissuunnitelmiin on nimetty ja aikataulu ja suunnitelma toimenpiteiden toteuttamiselle laadittu. -Seurantatyöryhmä (Hyte) seuraa toimenpiteiden toteutumista neljännesvuosittain, raportointi kunnanhallitukselle toteutuu. -Järjestöt ja kuntalaiset osallistuvat sovittuihin toimenpiteisiin ja tapahtumiin. -Viranhaltijat, sote-palveluntuottaja ja työntekijät toteuttavat sovitut toimenpiteet.
Koulujen säilyminen omassa kunnassa	Lukion säilymisen varmistaminen omassa kunnassa	Kehitetään Posion lukion houkuttelevuutta eri toimenpitein poikkihallinnollisen yhteistyön voimin Yhteistyö venäläisten opiskelijoiden saamiseksi ja viihtymiseksi Posiolle. Riittävä määräraha koulujen kehittämiseksi
Digi palvelujen kehittäminen	Sähköisten palveluiden käyttö tulee lisääntymään tulevaisuudessa. Riski: eri-ikäisten kuntalaisten digi-osaamisen kehittyminen ja välineistön määrä niin, että palvelut ovat kuntalaisten saatavilla (viranomaispalvelut, sähköiset sote –palvelut sekä koulutuspalvelut, vrt. hyvinvointikertomuksen toimenpiteet)	-digi-tutor- palvelun käynnistäminen suunnitelmavuosien 2020-2021 aikana -koulujen atk –välineiden ajantasaisuuden turvaaminen ja hyödyntäminen myös muiden kuntalaisten kuin koululaisten käyttöön? -virtu-pisteen käytön ohjaaminen, opastaminen ja tiedottaminen -Digi- koulutusten järjestäminen; kansalaisopisto -yhteistyö järjestöjen kanssa digi-tutor toiminnan kehittämisessä
Kehitämme palveluita/väestökehitys	Nuorten ja työikäisten määrä suhteessa ikäihmisiin vähenee->työvoiman riittävyys hyvinvointipalveluiden peruspalveluissa. -	Kunnan imagon, sisäisen ilmapiirin ja tunnettavuuden lisääminen Koulutusmahdollisuudet paikkakunnalla (etäkoulutukset), kohtuullinen asuntokanta ja laadukkaat peruspalvelut

	>Koulutettujen ja ammattitaitoisten osaajien pysyminen ja rekrytointi kuntaan tulevaisuudessa haastavaa	
Taloudellinen riski/ määrärahan riittävyys laadukkaiden peruspalveluiden tuottamiseksi.	Palveluiden kehittäminen tasavertaisesti, huomio ikäihmisten palveluissa.	Eri-ikäisten palveluiden huomioiminen, lapsi- ystävällinen kunta- ajattelu, osallistava budjetointi- pilotointi suunnitelmakaudella 2020-2021.

6.1.1 Hallinto- ja tukipalvelut

Vastuuhenkilö

palvelujohtaja Marjo Paloniemi

Tehtäväalue vastaa hyvinvointipalvelujen toimialan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä toimistotehtävistä. Hyvinvointilautakunnan alainen hallinnon ja tukipalvelujen tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (ltk ja jaosto kokoukset). Tehtäväalueeseen kuuluvat lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän toiminta ja vammais- ja vanhusneuvosto. Hyvinvointilautakunta, palvelujohtaja ja hyvinvointipalvelujen johtoryhmä toimivat kiinteässä yhteistyössä toimialan johtamisessa sekä suuntaviivojen ja keskeisten päätösten tekemisessä.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttavuuden lisääminen	Sivistyspalveluiden kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi Sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntalaistilaisuudet 2/vuosi Asiakaspalautteiden kerääminen Lausuntopyynnöt vanhus- ja vammaisneuvostolta sekä nuorisovaltuustolta ja järjestöiltä merkittävien asioiden valmisteluvaiheessa Eva-arviointi vähintään yhdessä merkittävän päätöksen valmistelussa	kpl/vuosi kpl/vuosi Asiakaspalautteet/ vuosi Palautteiden perustella tehdyt korjaustoimenpiteet Pyydetty lausunnot kpl/v Eva-arvioinnit kpl/ vuosi
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän rooli vahvistuu ja selkeytyy	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän kokoonpano tarkistetaan ja vahvistetaan kunnanhallituksessa Työryhmän tehtävät ja rooli tarkistetaan	Hyte -työryhmä nimetty, tehtävä tarkistettu (KH päätös) Käsittely Hyte-työryhmässä x/v

	Hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat	Hyvinvointikertomukseen kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vastuuhenkilöiden toimesta.	Raportointi kunnanhallitukselle x/v
	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuotetaan kuntalaisille sopimuksen mukaisesti	Palvelun järjestäjä toteuttaa suunnitelman mukaiset valvontakäynnit yksiköihin Palvelulupausten täyttyminen	Tehdyt valvontakäynnit /v Valvontakäyntien raportit Muistutukset ja kantelu kpl/v
	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat	Hallinto- ja tukipalvelut huomioivat kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä turvallisuussuunnitelma-työ käynnistyy. Turvallisuussuunnitelma valmis v 2021 mennessä	Vastuuhenkilön nimeäminen Turvallisuussuunnitelman sisällön kuvaus	Turvallisuussuunnitelma ja sen vastuuhenkilö
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Perusturvatoimiston ympäristön siisteys paranee, viihtyvyys lisääntyy	Perusturvatoimiston rakennuksen vierusta siistitään syksyyn 2020 mennessä. Istutetaan monivuotisia kasveja-> perusturvatoimiston henkilökunta osallistuu tyhötöinä ympäristönhoitoon	Siisti ympäristö, istutuksia

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Sote- alan pk-yritysten toimintamahdollisuuksia lisätään	Palveluseteli yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa otetaan käyttöön v 2020	Palveluseteli toimintamalli ja sääntökirja ovat käytössä

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Sähköinen perhekeskustoimintamalli on käytössä v 2020 aikana Lautakunnan kokousmateriaalit sähköiseen muotoon	Posion kunnan sähköinen perhekeskustoimintamalli luotu Sähköinen perhekeskus luotu Posion kunnan www- sivuille. Hyvinvointilautakunnan esityslistat toimitetaan sähköisessä muodossa v 2020. Lautakunnan jäsenet ottavat käyttöön kannettavat päätelaitteet.	Sähköinen perhekeskus Posion kunnan www sivuilla Sähköiset kokousmateriaalit

Digipalveluiden kehittäminen	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen	Pegasos- ja Proconsonan mahdollinen muutos alueelliseksi järjestelmiksi tai suoraan versio päivitykset	Päivitetyt järjestelmät
------------------------------	--	--	-------------------------

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	Sähköinen perhekeskus toimintamalli yhteistyössä sote- palveluntuottajan kanssa Palvelusetelin käyttöön ottaminen Sähköiset hyvinvointilautakunnan kokoukset (määrärahaavaraus lautakunnan jäsenten kannettavien tietokoneiden hankintaa varten sekä korvaukseen oman koneen käytöstä)
TS 2021-2022	

Merkittävimmät, mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Luomme mahdollisuuksia/Potilastieto järjestelmien uusiminen, sosiaalityön kantaan siirtyminen	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uusiminen on ajankohtainen, Lapin alueen järjestelmien yhdenmukaistaminen pitkän aikavälin tavoitteena -> henkilöstö-voimavarojen riittävyys sekä osaaminen asiakas- ja potilastietojärjestelmien uusimiseen liittyen sekä talousarvion varatun ICT määrärahan riittävyys	Riittävä valmistautuminen tuleviin muutoksiin: -varataan yhteistä alkaa valmisteluun ICT asiantuntijoiden kanssa -ulkopuolinen asiantuntija-apu tarvittaessa -yhteistyö Itä-Lapin kuntien kanssa -määrärahan tarkka seuranta
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen/ Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut tuotetaan kuntalaisille sopimuksen mukaisesti	Riski/ epävarmuustekijä: sosiaali- ja terveyden huollon sopimus ei toteudu sopimuksen mukaisesti	-riittävä raportointi -valvontakäytien toteutuminen suunnitelman mukaisesti -riittävät resurssit virkatyön toteuttamiseen; palvelujohtajan työaika ja sosiaalityöntekijöiden työaika -arjen johtamisen työvälineenä tarkoituksenmukaiset työryhmät ja työkokoukset
Kehitämme palveluita/ henkilöstövoimavarojen riittävyyden turvaaminen	Hallinto- ja tukipalveluiden henkilöstövoimavarojen varmistaminen kriittisten tehtävien osalta, osaamisen varmistaminen	Toimistosuhteiden kriittiset tehtävät nimetään Osaaminen varmistetaan kriittisten tehtävien osalta, erityisesti pitkien poissaolojen aikana

6.1.2 Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

Posion kunta järjestää lakisääteiset sosiaali- ja terveystieteiden palvelut yhteistyössä Coronaria ryhmittymän kanssa. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden tuottaminen on siirtynyt 1.6.2016 Coronaria ryhmittymälle. Toimintaa valvoo Posion sote ulkoistuksen johtoryhmä. Coronaria sopimuksessa on määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ja tulojen jakautuminen vuosille 2016 - 2028.

Valtaosa henkilöstöstä on siirtynyt Coronaria ryhmittymän palvelukseen. Sosiaalityön puolella työskentelee kunnan palveluksessa kolme henkilöä (johtava sosiaalityöntekijä ja kaksi sosiaalityöntekijää) sekä hallinto- ja tukipalveluissa kaksi toimistosuhteeriä. Heidän tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea koskeva valmistelu ja päätöksenteko sekä palveluohjaus. Toimisto vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon

hallinnonalaan kuuluvista tehtävistä esim. asiakasmaksuperusteita koskevasta valmisteluista, laskutuksesta.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalais- omaiskahvilat ja kuntalaistilaisuudet 1-2x/vuosi -asumispalvelun asukkaille ja omalsille -kaikille kuntalaisille suunnattu -Posio liikkuu kampanjaan osallistuminen yhteistyössä Posion kunnan kanssa	kpl/vuosi -toteutuneet tilaisuudet / tapahtumat kpl/osallistuja määrä
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Posion kunnan hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat suunnitelmakaudella 2020-2022	Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma toimi toimintasuunnitelmana, jota seurataan ja arvioidaan Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet ohjaavat toimintaa ja toimenpiteitä; tavoitteiden mukainen toimintasuunnitelma	Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet (toimintakertomuksessa ja hyvinvointiraportissa kuvataan)

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	-Kotihoidon mobiiliin hankinnan suunnittelu ja hintatiedustelu -Ultraäänilaitteen hankinta -Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden lisääminen: ennakoivat kotikäynnit, seniori neuvolat, Terveystapaamiset (terveystarkastukset) 65 -68 vuodesta alkaen 3-5 vuoden välein, omaishoitajien tukitoimenpiteiden lisääminen ja kehittäminen, palvelusetelin käyttöön ottaminen. -Seulontojen ja rokotuksien laajentaminen -Ikäihmisten palveluasumisen tarpeiden uudelleen arviointi ja kehittäminen -Muistipotilaan muistipolun kehittäminen, resurssien lisääminen
TS 2021-2022	Kotihoidon mobiili hankitaan

6.1.3 Sosiaalipalvelut

Vastuhenkilö johtava sosiaalityöntekijä Lea Lahtela

Sosiaalihuoltolain 14§ mukaisilla sosiaalipalveluilla tarkoitetaan sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta ja kuntouttavaa työtoimintaa, kasvatus- ja perheneuvontaa, kotipalvelua, asumispalveluja, laitoshuoltoa, perhehoitoa, liikkumista tukevia palveluja, päihde- ja mielenterveystyötä, omaishoidon tukea sekä muita lain 11 § :n mukaisiin tarpeisiin vastaavia asiakkaiden hyvinvoinnille välttämättömiä sosiaalipalveluja. Sosiaalipalvelujen tuottaminen on siirtynyt Coronaria-ryhmittymälle 1.6.2016 alkaen lukuun ottamatta viranomaistehtäviä asiakkaiden palveluprosesseissa palvelutarpeen arvioinnista palvelusta päättämiseen, arviointiin ja seurantaan.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen sosiaalipalvelujen kehittämisessä	Kuntalaishavilat 1-2x/vuosi Kuntalaistilaisuudet 2/vuosi Kehittäjäasiakastoiminnan ja kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen	kpl/vuosi kpl/vuosi kehittäjä-asiakkaiden määrät
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Tehostetaan kierrätystä omassa toiminnassa ja yksikössä	-erotellaan muovi-, lasi-, metalli- sekä paperi- ja kartonki jäte. Yhteistyössä TYL:n kanssa.	Lajitteluastiat ovat käytössä
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Lakisääteisten sosiaalipalveluiden järjestäminen lain asettamissa määräajolissa	Turvataan riittävä viranhaltijaresurssi vastaamaan tarvetta-> selvitetään sosiaaliohjaajan resurssin tarve ikäihmisten palveluissa	Selvitys
	Palvelujen kehittäminen alueellisesti yhdenmukaisella tavalla. Itä-Lapin kuntien kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen esim. virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestämisessä, toimeentulotukiohjeistuksen laatimisessa, perheolkeudellisissa palveluissa	Määräaalkojen toteutumisen seuranta ja raportointi - ikäihmisten palvelut - vammaispaalvelut - lastensuojelu - toimeentulotuki (täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, asiakkaan pääsy sosiaaliohjeistajan vastaanotolle)	Määräajat toteutuu/ei toteudu
	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat	Sosiaalipalveluiden valvonta, omavalvonta, vuosikello Itä-Lapin kuntien johtavien sosiaaliohjeistajien säännölliset skype-palaverit. Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen järjestäminen Rovaniemen (etupäivystys) ja Itä-Lapin kuntien (takapäivystys) kanssa. Sosiaalipalvelut huomioi kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	valvontakäytien määrä Yhteisesti sovittu toimeentulotukiohjeistus Sosiaalipäivystyksen sopimus allekirjoitettu Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelma-kaudella
Turvallisuuden edistäminen	Lähisuhde väkivallan toimintaohjelman laatiminen	Lähisuhde väkivallan toimintaohjelman laatiminen yhteistyössä työryhmän kanssa v 2020-2021. Toimintaohjelma liitetään osaksi laajaa hyvinvointikertomusta	lähisuhdeväkivallan toiminta-ohjelma

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Työllisyyden edistämiseksi kehitetään kuntouttavan työtoiminnan sisältöjä sekä tehostetaan monialaista yhteistyötä ja polkujen syntymistä kuntouttavasta työtoiminnasta kohti työmarkkinoita	kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan resurssi, tilat kuntouttavalle työtoiminnalle, monialainen yhteistyö Turvataan kuntouttavan työtoiminnan jatkuvuus myös ohjaajan loman aikana. Valpas2-hankkeeseen osallistuminen	Asiakasmäärät kuntouttavassa työtoiminnassa Asiakasmäärät/ siirtyneet kuntouttavasta koulutukseen tai työmarkkinoille Määrärahan toteutuminen
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Siirtyminen sähköiseen sosiaalihuollon asiakasasiakirja-arkistoon (Kanta) Turvataan asiakkaan oikeus hyvään kohteluun myös sosiaalihuollon asiakasasiakirjoissa	Päätetään aikataulu – milloin siirrytään. Selvitetään millaisia tietojärjestelmä muutoksia tarvitaan Sosiaalihuollon asiakasasiakirjaukset ovat ajan tasalla Kotihoidon mobiiliin hankinta v. 2021	Suunnitelma ja aikataulu ja budjetti sähköiseen sosiaalihuollon kanta-arkistoon siirtymisestä 2019 Suunnitelma ja hinta-arvio Kotihoidon mobiiliin hankinnasta

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Palvelujen saatavuus ja löydettävyys Sähköiseen sosiaalihuollon asiakasasiakirja-arkistoon siirtyminen (Kanta)	Lapsiperhepalveluissa sähköisen perhepalvelukeskuksen kehittäminen ja perustaminen Sosiaalipalveluiden tietojen päivittäminen www sivuille	-Valmis perhekeskus-toimintamalli –sähköinen perhekeskus v 2020-2021 aikana luotu www sivuille v 2020-2021, suunnitelma, aikataulu ja henkilöresurssi varattu
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Asiakkaiden valinnanvapauden ja itsemääräämisoikeuden vahvistaminen	Palvelusetelin käyttöönottoaminen. Selvitetään mahdollisuudet ja otetaan käyttöön ensin omaishoidon sijaishoidon osalta.	Palveluseteli käytössä/ei ole käytössä, palveluntuottajien määrät?

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Perhekeskus –toimintamallin käyttöönottoaminen sähköisenä perhepalvelukeskuksena yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan tehtävän jatkaminen osana työllistämisen uudistamista Virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen uudelleen järjestäminen, Posio liittyy Lapin alueen yhteiseen sosiaalipäivystysrinkiin v 2020 aikana

	Lasten parissa työskentelevät ammattilaiset ottavat Luo luottamusta-suojele lasta toimintamallin kevään 2020 aikana. Yhteinen klick off tilaisuus.
TS 2021-2022	

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuositukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Suunnitelmallinen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Muuttuvan toimintaympäristön (sote-ulkoistus, asiakasmäärän ja palveluiden tarpeen kasvu ikäihmisten palveluissa) aiheuttama viranomaistyön ja vastuiden lisääntymisen aiheuttama työntekijäresurssin riittävyys. Riski sille, että lain asettamia määräaikoja ei kyetä noudattamaan kasvaa. Asiakkaat eivät saa palveluja oikea-aikaisesti ja elämäntilanteet kriisiytyvät ja palvelujen tarve kasvaa. Kunnan taloudellinen riski kasvaa uhkasakkojen muodossa, mikäli määräajoissa ei pysytä. Risitekijä: työntekijöiden työhyvinvointi ja työssä jaksaminen alenee	Huomio kiinnitetään ennaltaehkäisevään työhön kaikissa toiminnoissa ja kehitetään matalan kynnyksen palveluita. Turvataan ja varaudutaan riittävään viranhaltijaresurssiin vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä (selvitetään asiakasmäärät, työn organisointi). Selvitetään sosiaaliohjaajan resurssin tarve ikäihmisten palveluissa (ikäihmisten määrät ja palvelutarve kasvaa, nyt omaishoidontuen piirissä olevien asiakkaiden ja omaishoitajien määrä tuplaantunut vuodesta 2016.) Huolehditaan työntekijöiden työhyvinvoinnista ja osaamisesta (työnohjaus, täydennyskoulutus, toimiva työyhteisö, hyvä esimiestyö ja johtaminen, kehityskeskustelut toteutuvat, työ määrä asianmukainen)
Työllisyyden edistäminen	Asiakkaat eivät siirry kuntouttavan työtoiminnan polulta eteenpäin; polkuja koulutukseen ja työmarkkinoille ei löydy. Asiakkaiden elämäntilanteiden kriisiytyminen – erityispalveluiden tarve kasvaa. Taloudellinen riski kunnalle – kunnan osuus työmarkkinatuesta kasvaa	Varataan riittävä resurssi kuntouttavaan työtoimintaan (ohjaaja, tilat ja määräraha tarvikkeisiin ja toiminnan sisältöihin). Tiivis yhteistyö kunnan muiden toimialojen kanssa, jotta asiakkaille saadaan mahdollisuudet edetä polulla

6.1.4 Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Esi- ja perusopetus tukee oppilaan kasvua itseään kehittävänä yksilönä ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Perusopetus antaa hyvät valmiudet jatko-opintoihin siirtymiselle. Posion peruskoulun oppilaat tutustuvat paikkakunnan ja alueen historiaan ja luontoon tekemällä vierailuja ja luonto- ja kulttuuriretkiä sekä käyttävät kirjaston, kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen palveluja.

OPPILASMÄÄRIEN KEHITYS 2017-2021

Luokka	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Esiopp.	18	20	25	20
I	20	16	19	25
II	24	21	16	19
III	23	21	20	16
IV	21	23	22	20
V	22	21	21	22
VI	22	20	22	21
VII	25	22	21	22
VIII	25	27	21	21
IX	40	24	26	21
Yhteensä	240	217	213	207

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Vanhempainillat toteutuvat suunnitelman mukaisesti Vanhempainyhdistys kokoontuu suunnitelman mukaisesti Oppilaskuntatoiminta Tukioppilastoiminta	Vanhempainyhdistyksen tapaamiset kuukausittain Aktiivinen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta	Kokoonnot/kuukausi Kokoonnot/kuukausi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Vihreä lippu –hanke toteutuu	Ympäristöraadinn toiminnan mahdollistaminen	Tapahtumien ja palaverien määrä/kuukausi
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Opiskeluhoitotyöryhmän toiminnan turvaaminen ja seuraaminen Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään koulun suunnitelmissa Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen	Opiskeluhoitotyöryhmän vuosikellon toteutus ja arviointi Kouluterveyskysely käydään läpi opettajien, oppilaiden, ja vanhempien kanssa. Toimenpidesuunnitelma koulun johtoryhmän, terveydenhoitajan ja kuraattorin kanssa. Suunnitelma tiedoksi hyte- ja lape –työryhmälle Koulu huomioi kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Toteutunut/ei toteutunut Toimenpidesuunnitelma ja toimenpidesuunnitelma Kouluterveyskyselyn tulokset huomioiden Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Turvallisuuden takaaminen myös poikkeustilanteissa	Turvallisuussuunnitelman päivitys vuosittain Poistumisharjoitukset	Toteutunut/ei toteutunut
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Vihreä lippu –hanke	Kierrätyksen aloittaminen koululla	Toteutunut/ei toteutunut

Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Paikallisiin luontokohteisiin tutustuminen ja ympäristön integrointi eri oppiaineisiin	Retket, tutustumiskäynnit	Toteutunut/ei toteutunut
--	--	---------------------------	--------------------------

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Yrittäjyyskasvatus	Tutustuminen yrityksiin ja Yrityskylään	Toteutunut/ei toteutunut
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Lukion säilyttäminen ja houkuttavuuden lisääminen kunnan omien ja kunnan ulkopuolella olevien nuorten keskuudessa	Kehittämissuunnitelman laatiminen ja siihen sitoutuminen. Markkinoinnin lisääminen Opiskelun taloudellinen tuki: kurssikirjalainaamo, ilmaiset kannettavat tietokoneet, asuntola, Venäjä-yhteistyö	Kehittämissuunnitelma ja sen toteuttamiseksi varattu määräraha, Opiskelijoiden lukumäärä/lv
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Uusien sähköisten oppimateriaalien ja ohjelmistojen käyttöönotto	TVT-strategian päivittäminen → koulun av-laitteiston uudistaminen	Toteutunut/ei toteutunut

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Teknologian luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa	Koulun TVT-laitteiston päivittäminen ja henkilöstön osaamisen päivittäminen	Laitteiden määrä/oppias Henkilöstön koulutussuunnitelma
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Pätevän opetushenkilöstön turvaaminen koulussa	Täydennyskoulutukseen osallistuminen Koulujen hyvä maine ja sisäinen ilmapiiri ja yhteistyö	Vähintään 3 ves-koulutusta/lv Tyytyväisyyskyselyn tulokset opettajien valtuutus/pysyvyys
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Yhteistyön tekeminen esim. kunnan eri yksiköiden sekä kolmannen sektorin kanssa, koulun tilojen vuokraaminen muille toimijoille Esteettömyys koulun tiloissa Kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden huomioiminen	Yhteiset tapahtumat ja hankkeet Kurssit ja harrastusmahdollisuudet Erilaiset hankkeet ja projektit, vierailijat	Tapahtumien määrä/lv Tapahtumien määrä/lv

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	TVT-strategian mukaisen osaamisen ja laitekannan tason saavuttaminen Vihreä Lippu –hankkeen jalkauttaminen Opetus- ja hallinnontilojen uudelleenjärjestely Täydennyskoulutuksen tarve, esim. TVT-osaaminen Oppilaskuljetusten kilpailutus on keväällä 2020, joten epävarmuustekijä liittyy oppilaskuljetusten järjestämiseen ja siitä aiheutuviin kustannusvaikutuksiin talousarviossa. Määrärahaa vähennettiin talousarvioon 2020. Kuljetusmäärärahoihin liittyy epävarmuustekijänä ja merkittävänä sisäisenä taloudellisenä riskinä lääkärin lausunnolla henkilökohtaisen kuljetuksen saavat oppilaat, joiden kuljetuskustannus voi olla jopa kolminkertainen.
TS 2021-2022	TVT-strategian mukaisen osaamisen ja laitekannan tason saavuttaminen

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät		
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Riski + kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuunnitelmat riskin ennakointia/haastamista varten
Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia	Opiskeluhuollollisen tuen tarpeen lisääntyminen	Opiskeluhoitotyöryhmän toiminnan turvaaminen, riittävät henkilöstöresurssit
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Osaavan ja pätevän pysyvän sekä sijaistavan henkilöstön saaminen	Vakinaistaminen, rekrytoinnin aloittaminen jo keuhkokuumeen alkuun

6.1.5 Lukiokoulutus

Vastuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Lukiokoulutus tarjoaa opiskelijoille laaja-alaisen yleissivistyksen ja jatkaa perusopetuksen kasvatustehtävää. Lukio antaa valmiudet ylioppilastutkintoon ja jatko-opintoihin. Lukiokoulutuksessa kehitetään opiskeluvalmiuksia, opiskelijan tiedonhankinta-taitoja ja kriittistä suhtautumista tietoon. Lisäksi edistetään myönteistä asennetta opiskeluun ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Posion lukiossa opiskellaan sekä nuorille että aikuisille tarkoitetun opetussuunnitelman mukaan.

Posion lukio on keramikk- ja liikuntapainotteinen. Lukio tekee yhteistyötä Posion sivistystoimen muiden toimijoiden kanssa sekä paikallisten järjestöjen ja yritysten kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat hankeverkostot kotimaassa ja ulkomailla sekä korkea-asteen koulutus ja muut toisen asteen oppilaitokset. Lv 2019-2020 lukiossamme on käynnistynyt Venäjä-hanke, jonka myötä lukioomme on tavoitteena saada 6 venäläistä lukiolaista/vuosi.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Opiskelijakuntatoiminta on vireää Vanhempainillat toteutuvat suunnitelman mukaisesti	Kokoukset Vanhempainillat	kpl/vuosi kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Vihreä lippu –hankkeen jalkauttaminen myös lukioon	Ympäristöraadion toiminnan mahdollistaminen	Tapahtumien ja palaverien määrä/vuosi
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Opiskeluhoitotyöryhmän toiminnan turvaaminen ja seuraaminen Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen	Opiskeluhoitotyöryhmän vuosikellon toteutus ja arviointi Lukio huomioidaan kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Toteutunut/ei toteutunut toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Turvallisuuden takaaminen myös poikkeustilanteissa	Turvallisuussuunnitelman päivitys Polstusohjeet	Toteutunut/ei toteutunut
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Vihreä lippu –hanke	Kierrätyksen aloittaminen koululla	Toteutunut/ei toteutunut

Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Paikallisiin luontokohteisiin tutustuminen ja ympäristön integrointi eri oppiaineisiin	Retket, tutustumiskäynyt	Toteutunut/ei toteutunut
--	--	--------------------------	--------------------------

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Yrittäjyyskasvatus, korkeakouluysteistyö	Tutustuminen yrityksiin ja korkeakouluihin	Toteutunut/ei toteutunut
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Lukion säilyttäminen ja houkuttavuuden lisääminen kunnan omien kuin kunnan ulkopuolella olevien nuorten keskuudessa	Kehittämissuunnitelman laatiminen ja siihen sitoutuminen. Markkinoinnin lisääminen. Opiskelun taloudellinen tuki: kurssikirjalainaamo, ilmaiset kannettavat tietokoneet, asuntola, Venäjä-yhteistyö	Kehittämissuunnitelma ja sen toteuttamiseksi varattu määräraha, Opiskelijoiden lukumäärä/lv
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Uusien sähköisten oppimateriaalien ja ohjelmistojen käyttöönotto Sähköisten yo- ja kurssikokelaiden järjestäminen edellyttää toimivia tietoliikenneyhteyksiä	TVT-strategian päivittäminen → koulun av-laitteiston uudistaminen	Toteutunut/ei toteutunut

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Teknologian luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa	Etä- ja verkko-opinnot	Toteutunut/ei toteutunut
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Pätevän opetushenkilöstön turvaaminen koulussa	Täydennyskoulutukseen osallistuminen	Vähintään 3 ves-koulutusta/lv
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Yhteistyön tekeminen esim. kunnan eri yksiköiden sekä kolmannen sektorin kanssa, koulun tilojen vuokraaminen mullle toimijoille Kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden huomioiminen Esteettömyys koulun tiloissa	Yhteiset tapahtumat ja hankkeet Kurssit ja harrastusmahdollisuudet Erilaiset hankkeet ja projektit, vierailijat	Tapahtumien määrä/lv Tapahtumien määrä/lv

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	LOPS 2021: paikallisen opetussuunnitelman työstäminen Venäjä-hankkeen kulut: S2-kielen opetus, Venäjä-koordinaattorin ja asuntolanhajaajan palkkaus, vuokratulot asuntolasta, kurssikirjojen hankintakulut, markkinointi- ja tutkimismatkat Venäjälle, markkinointikulut, ryhmäytämiskulut Täydennyskoulutuksen tarve, esim. TVT-osaaminen
TS 2021-2022	LOPS 2021: lukion opetussuunnitelman perusteiden käyttöönotto

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät		
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Riski + kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointiin/hallitsemiseen
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Lukion houkuttelevuus	Markkinointi, Venäjä-yhteistyö

6.1.6 Kansalaisopisto

Vastuhenkilö rehtori Hannele Heinonen.

Kansalaisopiston toiminta-ajatus perustuu jatkuvan ja elinikäisen oppimisen periaatteelle. Kansalaisopisto tarjoaa kuntalaisille yleissivistävää koulutusta ja ammattitaitoa kehittäviä kursseja. Yrityksille, yhdistyksille ja työyhteisöille järjestetään maksupalvelukoulutusta sekä kaikenikäisille kuntalaisille harrastustoimintaa.

Kansalaisopiston tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen, lisätä kuntalaisten osallisuutta sekä edistää omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä kuntansa kehittymistä ja seutukunnan asukkaiden hyvinvointia.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen. Netto-osallistujamäärän lisääminen. Kansalaisopiston toiminnan turvaaminen ja järkeistäminen.	Kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi. Järjestämme kuntalaisten toiveiden mukaisia kursseja (esim. kyselyiden avulla) ja tehostamme kurssien markkinointia hyödyntäen monikanavaista viestintää (mm. some). Kansalaisopiston toiminnan organisointi.	2 kpl/vuosi 650 netto-opiskelijaa Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Sisäilmaltaan ja lämpötilaltaan sopivien liikuntatilojen tarjoaminen kurssilaisille.	Silrämme osan Pyrinön liikuntaryhmistä uuteen liikuntapaikkaan (kuntosali ja jooga).	Viisi kuntosaliryhmää ja kaksi joogaryhmää
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen suunnitelmakaudella.	Kansalaisopisto huomioi kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Kurssitilojen pitäminen turvallisina ja siisteinä.	Opettajat käyvät toiminta- ja turvallisuusohjeet läpi aina kurssien alussa.	2 krt/vuosi

		Puutemme epäkohtiin välittömästi.	
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Kurssitilojen ja niiden ympäristöjen pitäminen siisteinä ja kauniina.	Noudatamme kurssitoiminnassa ekologisen kestävän kehityksen periaatetta.	Ekologisen kestävän kehityksen toteutuminen kurssitoiminnassa.
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Kurssitoiminnan lisääminen luonnossa.	Järjestämme mahdollisuuksien mukaan kurssitoimintaa luonnonkauniiseen ympäristöön (luontoon, luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät kurssit ja niiden toteuttaminen).	1-2 krt/vuosi Toteutuneet kurssit/vuosi

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Työllistymismahdollisuuksia ja yritystoiminnan kehittämisen tukeminen kurssitoiminnan avulla.	Tarjoamme tavoitteellisia ja arvioituja ammattitaitoa lisääviä ja ylläpitäviä kursseja.	2-4 kurssi/vuosi
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Lukiokoulutuksen säilymisen tukeminen tarjoamalla lukio-opetukseen soveltuvia kursseja.	Järjestämme koulutusta, jotka voidaan hyväksi lukea osaksi lukio-opetusta. Järjestämme suomen kielen ja kulttuurin keskustelukurssin.	1-2 kurssi/vuosi 1 kurssi/vuosi
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Uusien, toimivien opetusmenetelmien käyttöönotto.	Koulutamme opettajia käyttämään uutta teknologiaa opetuksessa.	1 krt/vuosi

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Verkko- ja etäopetus mahdollistaminen osana opiston kurssitoimintaa.	Lisäämme verkko- ja etäopetusmahdollisuuksia. Otamme käyttöömme verkkomaksamisen.	Käytössä syysyllä 2020
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Monipuolisten lukio-opetukseen soveltuvien sekä ammattitaitoa edistävien ja ylläpitävien kurssien tarjoaminen.	Järjestämme ammattitaitoa tukevia kursseja.	1-2 kurssi/vuosi
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomiointi	Eri ikäryhmille suunnattujen kurssien, ikäihmiset erityisesti huomioiden, tarjoaminen. Kuntalaisten digi-osaamisen kohottaminen.	Järjestämme riittävästi eri ikäryhmille suunnattuja kursseja.	Toteutuneet kurssit kpl/v/ikäryhmä Hellelin raportti opiskelijat/ikäryhmä

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	Vapaan sivistystyön siirtyminen osaamisperusteiseen ajattelumalliin. Opinnot kuvataan ja arvioidaan osaamisperusteisesti. Osa opinnoista vietään KOSKI-järjestelmään.
TS 2021-2022	toimistosiihteeri palvelut kansalaisopistolle

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Toiminallinen riski	Varahenkilön puuttumisesta voi aiheuttaa toiminnan pysähtymisen. Riskin on merkittävä ja todennäköinen.	Toiminnan uudelleen järjestäminen ja tehtävän kuvan päivittäminen.
Toiminallinen riski	Laaja tehtäväkuva voi karsia rehtorin sivistystoimintaan liittyviä olennaisia töitä sekä aiheuttaa virheitä ja lisätyötä. Riskin on merkittävä ja todennäköinen.	Toiminnan uudelleen järjestäminen ja tehtävän kuvan päivittäminen.
Strateginen riski	Väestörakenteen muutos ja väestökato vaikuttavat kurssilaisten sekä opettajien saatavuuteen. Väestörakenteen muutos ja väestökato voivat vähentää kuntalaisten tarpeita vastaavien kurssien tarjontaa sekä vaarantaa kurssitarjonnan monipuolistamisen ja laajentamisen.	

6.1.7 Kirjasto

Vastuuhenkilö vt. kirjastotoimenjohtaja Virva Jakkula

Kirjastotoimi tarjoaa kaikille kuntalaisille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kaiken edellytyksenä on monipuolinen ja ajantasainen kirjastoaineisto sekä ammattitaitoinen henkilöstö. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Osana tietoyhteiskuntaa kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen etäasiointipisteen ja asiakaspäätteiden avulla sekä opastusta sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat osallistuvat kirjaston toimintaan	Järjestetään kaikille avoimia matalan kynnyksen tapahtumia, mm. kirjastotoiminnan 90-vuotisjuhla, kirjaston jouluita. Edelleen annetaan kirjaston tiloja myös asukkaiden ja eri toimijoiden järjestämien tilaisuuksien käyttöön. Lisätään tiedotusta netissä, somessa ja printtimediassa.	kpl/vuosi kpl/vuosi kpl/vuosi

		Kuntalais –tilaisuus yhdessä sivistyspalveluiden kanssa 1-2x/v	kpl/ vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Ympäristöasiat huomioidaan yksikön arjessa	Kirjamuovituksen vähentäminen. Jätteiden lajittelu ja kierrätys. Kokous- ja koulutusmatkojen korvaaminen etäyhteydellä mahdollisuuksien mukaan.	määrä/vuosi toteutuu/ei kpl/vuosi
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Asukkaiden saatavilla on ajantasasta tietoa terveydestä ja hyvinvoinnista	Kokoelman päivittäminen yleisten kirjastojen laatusuosituksia noudattaen. Terveysteemat viikkonäyttelyissä.	toteutuu/ei kpl/vuosi
	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat	Kirjasto huomioi kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Minimoidaan turvallisuusriskit kirjaston piha-alueella ja sisätiloissa	Kameravalvonta, riittävä valaistus, puutteista huomauttaminen kiinteistönholdolle, kaluston ja tilojen huoltaminen ja järjestäminen asianmukaisesti turvallisuus huomioiden	toteutuu/ei
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Kirjaston piha-alue pidetään kauniina	Kukkaistutukset ja keramiikkamosaiikki-työt kirjaston edustalla, niiden hoitaminen	toteutuu/ei
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Ympäristö- ja luontoaiheisten sisältöjen tuottaminen	Järjestetään luonto- ja ympäristöaiheisia kirjanäyttelyitä, -esittelyitä ja tapahtumia	kpl/vuosi

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Kirjastosta saa työkaluja yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen	Etäyhteydet asukkaiden käytössä työnhaun, verkostoitumisen ja opiskelun apuna. Maksuttomat kokoustilat. Kokoelmissa/kaukolainattavissa ajantasaiset kurssimateriaalit ja aineistoa yrittäjyydestä.	toteutuu/ei
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Toisen asteen opiskelijoiden tukeminen opinnoissa	Kurssikirjalainaamon ylläpito. Tarjotaan maksuton seutu- ja kaukolainaus opintoihin tarvittavalle kirjallisuudelle. Hankitaan mm. venäjänkielistä aineistoa tarpeen mukaan.	toteutuu/ei

Tolmivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	ICT-palveluiden tarjoaminen	Tarjotaan jatkossakin ilmainen wifi, maksuton asiakastietokoneiden ja Virtuaali-asiointipisteen käyttö. Pidetään tulostus- ja kopiointimaksut kohtuullisina.	toteutuu/ei
--	-----------------------------	--	-------------

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Tolmenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Henkilökunnan digiosaamisen ja digiopastustaitojen kehittäminen (ohjenuorana YKN:n suositus kirjastojen digituesta)	Koulutukset	kpl/vuosi
	Kuntalaisten digitaalisten taitojen tukeminen	Annetaan pyydettyä digiopastusta ja neuvontaa yksittäisille asiakkaille ja ryhmille. Kirjastossa järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa koulutuksia ja opastuksia digipalveluiden käytöstä.	kpl/vuosi
	Asukkaiden saatavilla on monipuoliset kirjastojen verkkopalvelut ja e-aineistot	Hankitaan mm. e-oheislukemistoja koululaisten käyttöön. Tiedotuskampanjat jo olemassa olevista palveluista.	toteutuu/ei kpl/vuosi
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Vapaa-ajan palveluiden tarjoaminen kouluikäisille ja heidän perheilleen	Järjestetään kouluikäisiä kiinnostavia kirjastotapahtumia. Hankitaan kohderyhmälle houkuttelevaa aineistoa. Pidetään tilat viihtyisinä.	kpl/vuosi toteutuu/ei toteutuu/ei
	Koulukirjasto tukee koulujen tehtävää	Koulukirjaston toiminnan jatkaminen ja koulu-yhteistyön kehittäminen.	toteutuu/ei
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomiointi	Erilaiset asiakasryhmät ja kunnan väestö rakenne huomioidaan kaikissa palveluissa	Asiakasprofiilit ja paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon sekä kirjahankinnoissa että muussa kokoelmatyössä; lisätään erilaisten aineistomuotojen hankintaa, mm. e-aineistot, lukemisestelsten aineistot, äänikirjat.	toteutuu/ei
	Huomioidaan kirjastopalvelujen saavutettavuus	Tilat pidetään esteettöminä. Omatomikirjaston toimintaa jatketaan. Ollaan mukana Lapin kirjaston saavutettavuushankkeissa.	toteutuu/ei toteutuu/ei toteutuu/ei

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Ostopalvelusopimus kirjastonjohtajapalveluista Ranuan kunnan kanssa on päättynyt, kirjastotoimen johtamisen uudelleen järjestelyn ja kirjaston toiminnan uudelleen organisointi.
TS 2021-2022	

Merkittävimmät, mahdollisuudet riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Yhdessä tekemisen lisääminen	Henkilöstöresurssit tai määrärahat eivät riitä tapahtumien järjestämiseen ja tiedottamiseen	Varataan riittävästi resursseja, huomioidaan tehtävänkuvauksissa

6.1.8 Vapaa-aikatoimi (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi)

Nuoriso- ja liikuntatoimi: vastuhenkilö vapaa-aikasihteeri Antti Häkämies

Kulttuuritoimi: vastuhenkilö Virva Jakkula

Vapaa-aikatoimen tehtäväalue järjestää kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluja kaikenikäisille kuntalaisille ja tukee laaja-alaisen yhteistyön avulla nuoren elämäntilanteen hallintaa sekä luo edellytyksiä vapaalle kansalaistoiminnalle. Liikuntatoimen alueella vapaa-aikatoimen tehtävä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta.

Kulttuuritoiminnassa painotetaan yhteistyötä Posion matkailuyhdistyksen, kolmannen sektorin ja yksityisten kulttuurituottajien kanssa. Yhteistyö Lapin alueatterin kanssa jatkuu.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Järjestetään kaiken ikäisiä yhteen saattavia tapahtumia	Tapahtumia monipuolisesti; konserteja, näytöksiä, liikuntatapahtumia, urheilukilpailuja	kpl/vuosi osallistujien määrä hlö/ % kuntalaiset
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Kuntalaisten terveys ja hyvinvointi kehittyvät positiiviseen suuntaan, kuntalaiset ovat aktiivisia osallistujia	Posio Liikkuu-kampanjan jatkaminen suunnitelman mukaisesti	Toteutunut/ei toteutunut/osallistujamäärä/to toteutunut määräraha
	Liikuntakerhojen suunnittelu ja toteutus toteutuvat nuorten toiveita kuunnellen	Kerhotoiminnan ylläpitäminen yhteistyössä järjestöjen kanssa	Lasten ja nuorten liikuntakerhojen määrä osallistujien määrä hlö/ % kuntalaiset
	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat	Liikunta- ja vapaa-aikatoimi huomioi toiminnan suunnittelussa kunnanvaltuuston vahvistaman hyvinvointikertomuksen tavoitteet ja toimenpiteet oman toiminnan suunnittelussa.	Toteutuneet tavoitteet ja toimenpiteet

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Liikuntapaikkojen huoltotarpeesta ilmoitetaan Tapaturmien ja loukkaantumisten minimointi toiminnassa	Mahdolliset huolto- ja korjaustarpeista ilmoittaminen TYL:lle Asiantuntevien ohjaajien palkkaaminen tapahtumiin ja kerhojen ohjauksiin	Toteutunut / ei toteutunut Ilmoitettujen tapaturmien määrä (kpl)
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Paikallisiin luontokohteisiin tutustuminen tapahtumien merkeissä Luonnossa liikkumiseen motivoidaan	Kulttuuri- ja liikuntatapahtumien järjestäminen ympäröivässä luonnossa Posio Liikkuu-kampanja	Toteutunut / ei toteutunut Toteutunut / ei toteutunut

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Paikallisten kulttuuri- ja liikuntapalveluja tuottavien yrittäjien hyödyntäminen toiminnassa	Hyödynnetään paikallista osaamista ja asiantuntemusta	Toteutunut / ei toteutunut
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Tuottaa kulttuuri- sekä liikuntatoimintoja nuorille	Erlaiset tapahtumat ja kerhotoiminta	Toteutunut / ei toteutunut

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Liikkumisen motivointi digipalveluita hyödyntäen	Erikseen valitun testiryhmän pilotti digitaalisuuden hyödyntämiseen liikunnassa	Toteutunut / ei toteutunut
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Tuottaa kulttuuri- sekä liikuntatoimintoja nuorille	Erlaiset tapahtumat ja kerhotoiminta	Toteutunut / ei toteutunut
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Tapahtumia ja toimintoja eri ikäisille erikseen ja yhdessä	Otetaan huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa eri ikäiset kuntalaiset Itä-Lapin kulttuuriyhteistyöhanke lapsille ja nuorille	Toteutunut / ei toteutunut

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Ei merkittäviä muutoksia tulevalla kaudella. Posio Liikkuu-kampanja yhteistyössä Coronarian kanssa jatkuu ja tavoite on vakiinnuttaa ja monipuolistaa sekä kehittää kampanjan sisältöä. Kampanjan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen on tärkeä painopistealue. Liikunnanohjauksen merkitys tärkeä Posion kunnan sairastavuusindeksi huomioon ottaen.
TS 2021-2022	

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuositukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Toiminnallinen riski	Vähäinen määräraha ja henkilöresurssi liikunnanohjaukseen, joka ei mahdollista liikunnanohjauksen tarjoamisen siinä määrin eikä niin laadukkaasti kuin olisi tarpeellista.	Liikunnanohjaukseen panostaminen tulevaisuudessa taloudellisesti ja toiminnallisesti.
Taloudellinen riski	Uuden kuntosalin myötä kuntosalin asiakasmaksujen pois jääminen vapaa-ajatoimen tuotoista.	Budjetin seuraaminen ja ennakointi.
Toiminnallinen riski	Väestön ikääntyminen ja ikärakenne hankaloittavat toimintojen toteuttamista, jolloin kerhotoimintoihin ja tapahtumiin on entistä vähemmän osallistujia ja toteuttajia.	Olemassa olevien resurssien mahdollisimman hyvä hyödyntäminen, nuorien ja nuorien aikuisten osallistaminen.

6.1.8 Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen vastaava Pirita Hihnala

Toiminta

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Posiolla varhaiskasvatusta järjestetään Posion päiväkodissa ja esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta Posion peruskoululla esikoululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Lapsen oikeus varhaiskasvatukseen alkaa äitiys-, isyys- tai vanhempainpäiväraha-oikeuden päätyttyä. Varhaiskasvatustilain (540/2018) 12 §:n mukaan jokaisella lapsella, joka ei vielä ole oppivelvollisuusikäinen, on oikeus saada varhaiskasvatusta vähintään 20 tuntia viikossa. Varhaiskasvatustilain on eduskunnassa syksyllä 2019 suunnitella lakimuutos, jonka tarkoituksena on palauttaa subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus kokopäiväiseksi 1.8.2020 alkaen sekä muuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitusta siten, että jatkossa yhtä kasvattajaa kohden 3-5-vuotiaita lapsia voisi olla seitsemän nykyisen kahdeksan sijaan. Toteutuessaan lakimuutos voi lisätä varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssin ja varhaiskasvatustilojen tarvetta.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen	Vanhempainillat, yhteiset teemapäivät, 10-polkutapahtuma	kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Kierrätyskasvatus	Tutustutaan kierrätysteemaan lapsiryhmissä	toteutunut/ei
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Monipuolisten liikuntamahdollisuuksien lisääminen varhaiskasvatuksessa	Lähiliikuntapaikkojen ja lähiluonnon hyödyntäminen osana viikollista varhaiskasvatusta, yhteistyö liikuntatoimen kanssa	toteutunut/ei

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Poikkeustilanteisiin varautuminen	Valmiussuunnitelman laadinta, henkilöstön koulutus	toteutunut/ei
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina			
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Ympäristö- ja luontokasvatus	Lähiluonnon hyödyntäminen oppimisympäristönä, kevät- tai syysretki	toteutunut/ei

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Varhaiskasvatuksen kysyntään ja hoidon tarpeeseen vastaaminen	Varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssien riittävä määrän takaaminen	toteutunut/ei

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Sähköisten palvelujen kehittäminen	Selvitetään varhaiskasvatuksen sähköisten järjestelmien käytön laajentamisen mahdollisuuksia	toteutunut/ei
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Lapsiperheiden palvelujen monipuolistaminen kunnassa/Lapsiystävällinen kunta	Selvitetään mahdollisuutta kotihoidontuen kuntalaisen käyttöön ottoon	toteutunut/ei
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomiointi	Moniammatillinen yhteistyö lasten ja perheiden palveluita tarjoavien toimijoiden kanssa	Yhteistyön tiivistäminen ja uusien yhteistyömuotojen selvitys, esim. varhaiskasvatus-neuvola	toteutunut/ei

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Vuoropäivähoidon tarve jatkuu edelleen tulevana vuotena ja suunnitelmavuosina. Epävarmuustekijä henkilöstöresurssien arvioimiseksi on erityislusten määrä, jotka tarvitsevat henkilökohtaisen- tai ryhmäavustajan. Määräaikainen ryhmäavustaja, määräaikainen resurssityöntekijä. Eduskunnan käsittelyssä on lakimuutos, jolla subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaus 20h/ vko poistetaan 1.8.2020. Jos lakimuutos astuu voimaan, varhaiskasvatuksen on tarjottava kaikille lapsille kokopäiväistä varhaiskasvatusta 1.8.2020 alkaen, vaikka lapsen hoidon tarve ei johtuisi huoltajien työstä tai opiskelusta. Samanaikaisesti lapsiryhmiä tullaan pienentämään. Lakimuutoksen toteutuminen on todennäköinen. Koska lakimuutoksen käsittely on eduskunnassa vielä kesken, talousarviossa ei olla huomioitu lakimuutoksen aiheuttamia mahdollisia lisäkustannuksia. Muutos voi tarkoittaa Posion varhaiskasvatuksessa henkilöstön lisäresurssoinnin sekä lisätilojen tarvetta.
TS 2021-2022	

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuositukset riskin ennakkoilmoitukseksi/hallitsemiseksi
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Varhaiskasvatusta ei pystytä järjestämään lakisääteisesti eikä vastaamaan palveluntarpeeseen:	Riittävän henkilöstöresurssin ylläpito, jolloin äkillisiin muutoksiin pystytään vastaamaan paremmin, huomioitava erityisesti vuorohoidossa. Resurssityöntekijä, joka työskentelee eri lapsiryhmissä tarpeen mukaan.
	Ennakoimaton palveluntarpeen kasvu, tilojen ja henkilöstöresurssien puute esim. kelpoisen henkilöstön saatavuusongelmat, henkilöstön irtisanoutuminen tai sairastuminen, sijaisten saatavuus äkillisissä tilanteissa, esim. iltaisin, viikonloppuisin tai öisin, mikäli työntekijä sairastuu. Valkuttavuus: huoltaja ei voi tuoda lasta hoitoon, vaikutukset huoltajan työnantajalle Todennäköisyys: melko todennäköinen	
Turvallisuuden edistäminen	Uhkaava tilanne varhaiskasvatusyksikössä tai poikkeustila: uhkaavasti käyttäytyvä henkilö, tulipalo, vesivahinko, muu laajempi kriisitilanne Valkuttavuus: henkilövahingot, varhaiskasvatuksen toiminta estyy Todennäköisyys: pleni todennäköisyys	Valmiussuunnitelman laadinta, turvallisuussuunnitelmien päivitys ja tilanteiden harjoittelu, henkilöstön koulutus, toimitilojen kunnosta huolehtiminen ja puutteista raportointi

6.1.9 Ostopalvelut

Ostopalveluina Hyvinvointipalveluiden alueelle tuotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, musiikkiopiston palvelut, eläinlääkärin ja terveysvalvonnan palvelut sekä lisäksi kirjastonjohtajan palvelut ja nuorisotila Apajan palvelut.

Sosiaali- ja terveystalvet

Vastuuhenkilö Coronaria Oy:n Posion yksikön yksikönjohtaja Janne Lehtimäki ja palvelujohtaja Marjo Paloniemi

Coronaria –ryhmittymä eli Coronaria hoitoketju (nykyään Coronaria Oy) ja Nuorten Ystävät, ovat tuottaneet Posion kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut 1.6.2016 alkaen viranomais tehtäviä lukuun ottamatta. Sosiaali- ja terveydenhuollon ostopalvelut kuvattu kohdassa 6.1.2.

Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkäripalvelut

Toiminta-ajatus

Kuusamon kaupungin ympäristö -tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita. Sen lisäksi tulosalue valvoo maa-ainesten ottoa. Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajapalvelut sekä terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Ympäristö-tulosalueen toiminta- ja taloussuunnitelma ei ollut käytettävissä Posion talousarvion laadintavaiheessa.

Tulevaisuuden toiminnan muutos Posiolla on uusien eläinlääkärin toimitilojen hankinta. Vuoden 2020 aikana on tavoitteena laatia suunnitelma uusista tiloista ja vuoden 2021 aikana tilojen on oltava käytettävissä. Muutoin Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkäripalvelut tuotetaan sopimuksen mukaisesti.

Nuorisotila Apaja

4H on tuottanut Posion kunnalle nuorisopalvelut nuorisotila Apajassa yhteistyösopimuksen mukaisesti. Sopimuskausi päättyy 31.12.2019. Apajan palvelujen tuottaminen on kilpailutettu, hankintapäätöksen tekee lautakunta marraskuussa 2019.

Tarjouspyynnössä nuorisolle suunnattu toiminta toivotaan tuotettavan entisen kaltaisesti, yhteistyössä Posion kunnan nuorisotoimen kanssa suunnitellen ja nuorten toiveita kuunnellen. Yhteistyö muiden kunnan alueella toimivien järjestöjen, koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tulee olla tiivistä.

Toiminnassa on huomioitava nuorisolain 2 pykälän mukainen tavoite edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. Tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa ja edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Lisäksi myös yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys; kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö ovat tärkeitä lähtökohtia nuorisotyön toteuttamiselle. Nuorisotilatoiminnassa otetaan huomioon myös muut nuorisotyötä ohjaavat lait ja asetukset.

Nuorisotila Apaja on Posion kunnan Posion kunnannuorten omaa paikkaa, jossa he voivat viettää vapaa-aikaa yhdessä kavereiden kanssa. Toiminnan suunnittelu nuoret mukaan ottaen, tutut ohjaajat ja toiminnan säännöt luovat turvallisen tilan nuorille.

Nuorisotila-apajan toimintasuunnitelma, tavoitteet ja mittarit määritellään, kun ostopalvelusopimus palveluntuottajan kanssa on tehty.

Musiikkiopisto

Musiikkikasvatuksen taiteen perusopetusta tuottaa Kuusamon musiikkiopisto (1.8.2019 alkaen). Kuusamon musiikkiopiston hallintoa hoitaa Kuusamon kaupungin kasvatus- ja sivistyslautakunta.

Musiikkiopisto järjestää opetuksen pääsääntöisesti Posion kunnan alueella. Opisto on sitoutunut antamaan pianonsoitossa ja tarvittaessa musiikin perusteissa (musiikin teoriassa) sekä erikseen sopien myös muissa soittimissa ja musiikkileikkikoulutoimintaa.

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua Kuusamon musiikkiopiston orkesteritoimintaan, oppilaskonsetteihin ja musiikin perusteiden opetukseen Kuusamossa.

Musiikinopiskelijoiden määrä on noin 12 opiskelijapaikkaa (45 min opetusta /viikko). Paikkamäärää on mahdollisuus tarkistaa vuosittain tai tarvittaessa.

Musiikkiopetuksen kustannus on 1280€/oppilas/ lukuvuosi (45 min opetusta /viikko). Maksua tarkistetaan OVTES:n mukaisilla palkkakustannusten muutoksilla. Lisäksi matkakulut korvataan.

7.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Hallinto	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-187	-234	0	-234	-242	3,4	-242	-242
Toimintatuotot	30	34	0	34	34	0,0	34	34
Toimintakate	-157	-200	0	-200	-208	4,0	-208	-208
Viranomaispalvelut ja rakentamisen ohjaus	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-98	-110	0	-110	-93	-15,5	-93	-93
Toimintatuotot	130	59	0	59	56	-5,1	56	56
Toimintakate	32	-51	0	-51	-37	-27,5	-37	-37
Yhdyskuntapalvelut	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-385	-466	0	-466	-500	7,3	-511	-511
Toimintatuotot	56	150	0	150	161	7,3	172	172
Toimintakate	-329	-316	0	-316	-339	7,3	-339	-339
Liiketoiminta	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-291	-313	0	-313	-385	23,0	-385	-385
Toimintatuotot	698	694	0	694	568	-18,2	608	608
Toimintakate	407	381	0	381	183	-52,0	223	223
Tilapalvelu	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-3176	-3235	0	-3235	-3242	0,2	-3242	-3242
Toimintatuotot	3200	3264	0	3264	3274	0,3	3274	3274
Toimintakate	24	29	0	29	32	10,3	32	32
Toimintaympäristölautakunta yhteensä	TP 2018	TA 2019	Ta- muutos	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos- %	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-4137	-4358	0	-4358	-4462	2,4	-4473	-4473
Toimintatuotot	4114	4201	0	4201	4093	-2,6	4144	4144
Toimintakate	-23	-157	0	-157	-369	135,0	-329	-329

7.1.1 Hallinto

Vastuuhenkilö palvelujohtaja Kari Laurila

Toimintaympäristölautakunnan alainen hallinnon tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (kokoukset ym.), toimintaympäristöosaston palvelut, yksityisten perusparantamisen avustamisen ja vesihuollon rakentamisen avustamisen. Yksityisten perusparantamista avustetaan valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Toimintaympäristölautakunta toteuttaa osaltaan valtuuston hyväksymää asuntopoliittista ohjelmaa.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaishahvillat 1-2x/vuosi	1 kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Jätejakeiden kierrätystä edistetään	Muovin, kartongin yms. jätteiden kierrätyksen lisääminen. Tiedotus	Jätteiden kuljetus poltettavaksi vähenee.
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Kuntalaisten liikuntamahdollisuuksista huolehtiminen	Kuntosali uudistetaan ja talvella hoidetaan latuja hyvin	Liikkuminen lisääntyy

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Opastus luontokohteisiin kuntoon	Opastus	Ely/MH/yhteistyö
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Kunnan yleisten paikkojen siisteys	Tarkkaillaan ja pidetään yleiset alueet kunnossa	Siisteys
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Vesistöjen tilaa seurataan	Näytteitä vesistöistä	Näytteet

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Yritystoiminnan mahdollistava tonttitarjonta	Kaavoitus	Tontit
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Asuntola kunnostetaan asuntoja toisen asteen opiskelijoille	Saneeraus	Asunnot
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Kulttu saadaan kuntaan	Yhteistyö Caruna	Kuitu kuntaan

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Lautakunnan kokousmateriaalit sähköiseen muotoon	Toimintaympäristölautakunnan esityslistat toimitetaan sähköisessä muodossa v 2020. Lautakunnan jäsenet ottavat käyttöön kannettavat päätelaitteet.	Sähköiset kokousmateriaalit
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Koulun asuntolan remontti	Jatkuu	Valmis

Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Esteettömyys rakentamisessa	Esteetön kuntosali	Toteutuu
--	-----------------------------	--------------------	----------

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Kuntalaisten turvallinen arki ja ympäristö mm. päiväkotia ja koulukeskus. Katujen ja rakennusten suunnittelulla, piha-alueiden valaistuksella sekä talvella katujen ja teiden kunnossapidolla mm. hiekoittamisella ja auraamisella lisätään terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.	Koululaisten saatto alue. Päiväkodin P-alue saneerataan. Alueiden kunnossapito.	Rakentaminen. Hyvä kunnossapito. Valaistusta uusitaan.	Valmis/Ei
Kotivaaran alueen kehittäminen liikunnan ehdolla	Alueen kehittäminen	Skeittiparkki, liikuntapuisto jne.	Valmis
Posion retkeilyreittien opastus	Suunnitelma	Toteutus	Valmis

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	rakennusmestari lisää, hallinto 0,2 htv
TS 2021-2022	-

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämis ehdotukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Palvelut talousarvion mukaan	Hoidetaan palvelut valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti	Suunnitelmallinen toiminta, isommat hankkeet suunnitellaan, laaditaan kustannusarvio ja viedään toteutukseen sen jälkeen. Suunnitelma ja kustannusarvio laaditaan toteutusta edeltävänä vuonna.
Vanhenevasta kiinteistökannasta huolehditaan	Välinpitämättömällä kiinteistön ylläpidolla voidaan menettää jopa rakennuksen arvo, jos niitä joudutaan purkamaan kosteus- ja homevaurioiden seurauksena	Kiinteistökannan ylläpitoon kiinnitettävä huomiota ja varmistettava resurssit sen hoitoon.
Valtionavustukseen oikeuttavien yksityisten perusparantaminen	Yksityisten perusparantaminen tarve lisääntyy	Määrärahat ovat niukat suhteutettuna tarpeeseen. Avustusperiaatteet uusitaan.

7.1.2 Viranomaispalvelut, rakentamisen ohjaus

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja Antti Laiholta

Tehtäväalueeseen kuuluu rakennusvalvonta, poikkeamislupien käsittely, korjauspalvelut ja rakentamispalvelut. Rakennusvalvonnan ja maa-ainesten ottamisen valvonnan kuin myös korjaus-

ja rakennuttamispalvelujen tehtävät tehdään omana työnä. Maa-aines lupien valvontatyön Kuusamon kaupunki ostaa Posion kunnalta yhteistyösopimuksen mukaan.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi	kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Holdetun ympäristön pitäminen kauniina	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Luppapiste.fi palvelua varten omat tietopalvelut kuntoon	Tietopalveluita käytetään läpi ja korjataan	
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Asiakaspalveluneuvonta	Opastus	

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Annetaan neuvontaa ja asiantuntijapalveluja muutokorjauksista ikäihmisten asuntoihin, jotta heillä olisi mahdollisuus asua kotona pidempään	Neuvonta toimii	Opastus	Palvelu
Ikäihmisten talot pidetään mahdollisuuksien mukaan	Neuvonta toimii	Opastus	Palvelu

asuttuna mahdollisimman pitkään			
Tehostetun palveluasuminen on kallista toimintaa	Ikäihmisten asuntoihin neuvontaa	Opastus	Palvelu

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	Uusi rakennustarkastaja aloittaa entisen siirryttyä eläkkeelle
TS 2021-2022	

Merkittävimmät, mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämis ehdotukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Rakennusluvut hoidetaan	Rakennusluvut käsitellään saapumisen jälkeen 2-3 kk kuluessa. Katselmuksiin varataan aika.	Palvelua annetaan resurssien mukaan Asiakastyytyväisyyskysely joka toinen vuosi
Lupien mukaiset katselmuksot hoidetaan asiakkaiden mukaan	Katselmuksiin varataan aika.	Palvelua annetaan resurssien mukaan Asiakastyytyväisyyskysely joka toinen vuosi
Poikkeamisluvat valmistellaan ja käsitellään	Poikkeamisluvat käsitellään 2-3 kuukauden kuluessa	Palvelua annetaan resurssien mukaan Asiakastyytyväisyyskysely joka toinen vuosi
Rakennusvalvonta tiimin yhteiset palaverit	Yhteiset palaverit	Palvelua kehitetään ja toimitaan kuntien kanssa yhteistyössä
Rakennusvalvonnan yhteistyö Itä-Lapin kuntien kanssa	Itä-Lapin yhteiset palaverit	Palvelua kehitetään ja toimitaan Itä-Lapin kuntien kanssa yhteistyössä

7.1.3 Yhdyskuntapalvelut

Vastuuhenkilö palvelujohtaja Kari Laurila

Tehtäväalue sisältää liikenneväylien, puisto- ja yleisten alueiden, maa- ja metsätilojen kunnossapitotyöt, maa-alueiden vuokrauksen, tonttien myynnin ja vuokrauksen ja niiden markkinoinnin sekä maankäytön- että yhdyskuntasuunnittelun. Tiehoidon kunnossapito ja talviauraus hoidetaan ostopalveluna.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi	Kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Jätteiden huolinta	Hyötyjäteaseman palvelut	Aukiolo
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Liikuntamahdollisuuksista huolehditaan	Liikuntapalkat pidetään kunnossa	Liikkuminen lisääntyy

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille

Turvallisuuden edistäminen	Tiehoidon kunnossapito	Kunnossapito/talviauraus ostopalveluna	Kunto
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapito	Kunnossapito	Kunto
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Maisemien avaus raivauksella	Raivaus	Näkemät

KEHITÄMME PALVELUITA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Yritystoiminnan mahdollistava tarjonta palveluista	Kilpailutus	Hinta/laatu
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Lukion säilyttäminen ja houkuttavuuden lisääminen kunnan omien ja kunnan ulkopuolella olevien nuorten keskuudessa	Asuntola	Opiskelijoiden lukumäärä/lv
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Uusien palveluiden käyttö	Laitteet ja ohjelmat päivitetään	

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA

Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Teknologian käyttö	Laitteiden ja henkilöstön osaamisen kehittäminen mm. laajien digipalvelut.	
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Koulun alueet hoidetaan	Koulukampus on siisti	
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Esteettömyys	Esteettömät väylät kulkijoille	

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet

Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Katujen ja rakennusten suunnittelulla	Ennakoiva suunnittelu	Suunnittelu	Toteutus
Valaistus yleisillä alueilla	Siirrytään Led-valaistukseen	Suunnittelu	Toteutus
Talvella katujen ja teiden kunnossapidolla mm. hiekoittamisella ja auraamisella	Kunnossapito	Ennakoiva	Kulkeminen onnistuu

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella

TA 2020	rakennusmestari lisää, hallinto 0,5 htv
TS 2021-2022	

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämissuhteet riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Hoidetaan yhdyskuntapalvelut valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti	Teiden talvikunnossapitoon vaikuttavat sääolosuhteet, jolloin ostopalvelun kustannukset saattavat nousta	Talousarvio laaditaan riittävän kattavaksi

Teiden kulutuskerros riittäväksi	Koska sorateiden kulutuskerros kulunut eikä riittävä teiden holdon kannalta aiheuttaa ongelmia.	Teiden kulutuskerroksen korjaamiseen varaudutaan
----------------------------------	---	--

7.1.4 Liiketoimintapalvelut

Vastuuhenkilö palvelujohtaja Kari Laurila

Liiketoiminta tehtäväalue hoitaa mm. Kuloharjun vesihuollon, kunnalle kuuluvat jätehuoltotehtävät, kunnan omistamien asuntojen, liike- ja teollisuustilojen vuokraamisen

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaishavilat 1-2x/vuosi	Kuntalaishavilat 1-2x/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Jätejakeiden kierrätystä edistetään	Tiedotus. Muovin, kartongin yms. jätteiden kierrätyksen lisääminen	
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Hyötyjäteaseman käyttö	Terveydelle haitalliset jätejakeet toimitetaan hyötyjäteasemalle	

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen	Hyötyjäteaseman käyttö	Vaaralliset jätejakeet toimitetaan hyötyjäteasemalle	
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Hyötyjäteaseman käyttö	Jätteet ympäristöstä johon eivät kuulu toimitetaan hyötyjäteasemalle	
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Hyötyjäteaseman käyttö	Hyötyjäteaseman avulla luonto pidetään puhtaana	

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Jätejakeiden kierrätystä edistetään		
Toisen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Koulukampus pidetään siistinä	Koululaiset mukaan jätevirtojen oppimiseen. Muovin, kartongin yms. jätteiden kierrätyksen lisääminen	
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Jätejakeiden kierrätys tiedotus toimivalla tietoliikenteellä	Tiedotus	

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Teknologian käyttö	Tiedotus	
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Koulun toiminnan kehittäminen jätteiden kierrätykseen	Tiedotus, yhteistyö ja opetus	
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Jätejakeiden kierrätys tiedotus toimivalla tietoliikenteellä	Paperiset tiedotteet kunnantalolle ja kirjastoon	

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	rakennusmestari lisää, hallinto 0,3 htv
TS 2021-2022	

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Tolmenpiteet, kehittämis ehdotukset riskin ennakointia/hallitsemiseksi
Vajaakäytössä olevat yritystilat käyttöön	Pidetään vajaakäytössä olevat yritystilat <5%	Seuranta
Hyötyjäteaseman kehittäminen	Opastus asiakaslähtöisemmäksi	Opaste kyltit

7.1.5 Tilapalvelu

Vastuuhenkilö rakennusmestari Taneli Mertaniemi

Tilapalvelu käsittää ruokahuoltopalvelun, kiinteistönhoidon, siivoustyön ja kiinteistöpalvelut lautakunnan omiin sekä muiden hallintokuntien kiinteistöihin. Kiinteistöpalvelunimikkeeseen alle kuuluu kiinteistön sähkö-, vesi-, lämpö-, puhtaanapito- ja korjauskustannukset.

EDISTÄMME ASUKKAIDEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Tolmenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yhdessä tekemisen lisääminen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaiskahvilat 1-2x/vuosi	kpl/vuosi
Puhtaan elinympäristön turvaaminen	Edistetään kunnan kiinteistöjen jätekäytöstä	Ohjeistus	Valmis
Suunnitelmallinen terveyden edistäminen	Ruoka valmistetaan ruokasuositusten mukaan	Suosituksia seurataan ja päivitetään, ohjeistus	Vaikea mitata

ARVOSTAMME LUONTOA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Tolmenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Turvallisuuden edistäminen			
Hoidetun ympäristön pitäminen kauniina	Piha-alueiden hoito	Silsteys	Asiakaspalautteiden hoito
Ympäristön ja luonnon esiin nostaminen	Maisemat esiin	Raivaus ranta-alueet yms.	1 alue/vuosi

KEHITÄMME PALVELUITA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Tolmenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen	Kunnan kiinteistöjen muutokset tarpeen mukaan	Muutostyöt, korjausrakentaminen yms.	Tarpeen mukaan ja resurssien mukaan toteutus
Tolsen asteen koulutuksen säilyttäminen kunnassa	Asuntola kunnostetaan asuntoja opiskelijoille		
Toimivat tietoliikenneyhteydet ja palvelut	Kunnan kiinteistöjen tietoliikenneyhteyksien rakentaminen	Lisätään tarpeen mukaan	Valmis

LUOMME MAHDOLLISUUKSIA			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuuyksikön tavoite	Toimenpiteet, keinot	Mittarit arvioinnille
Digipalveluiden kehittäminen	Sähköinen huoltokirja/vikailmoitukset	Toteutus	Valmis
Koulujen säilyttäminen omassa kunnassa	Koulun asuntolan remontti	Jatkuu	Valmis
Eri ikäryhmien ja käyttäjäryhmien huomioiminen	Esteettömyys	Otetaan huomioon uudisrakentamisessa, korjausrakentamisessa ja tilojen muutos töissä	Toteutuneet muutokset

Hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuuyksikön tavoite	Keinot	Mittarit
Kuntalaisten turvallinen arki ja ympäristö mm. päiväkotit ja koulukeskus.	Koululaisten saatto alue. Päiväkodin P-alue saneerataan.	Rakentaminen.	Valmis/Ei
Katujen ja rakennusten suunnittelulla, piha-alueiden valaistuksella sekä talvella katujen ja teiden kunnossapidolla mm. hiekoltamisella ja auraamisella lisätään terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.	Alueiden kunnossapito.	Hyvä kunnossapito. Valaistusta uusitaan	

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella	
TA 2020	-
TS 2021-2022	-

Merkittävimmät mahdollisuudet, riskit ja epävarmuustekijät		
Strateginen päämäärä / tavoite	Kuvaus	Toimenpiteet, kehittämis ehdotukset riskin ennakointiseksi/hallitsemiseksi
Tilat terveelliset, turvalliset	Korjausvelka aiheuttaa ongelmia rakennuksiln	Ennakoivat suunnitelmalliset peruskorjaukset
Resurssit	Vaikeudet pätevän henkilöstön saatavuudessa aiheuttaa työn laadullisia ongelmia	Käytetään mm. oppisopimuskoulutusta, Poslon vetovoimaa lisätään ja hoidetaan asuntojen saatavuudesta
Ruokahuollon tilanne	Yhtiöittäminen vai omatuotanto	Voi olla riski tai mahdollisuus, huolellinen kokonaistilanteen arviointi

8 POSION KUNTA YHTEENVETO

8.1 Tuloslaskelma

	Tp 2014	%	Tp 2015	%	Tp 2016	%	Tp 2017	%	Tp 2018	%	Ta 2019	%	Ta 2020	%	Ts 2021	%	Ts 2022	%
Toimintatuotot	11 305	0,8	11 383	0,7	10 358	-9,0	10 552	1,9	10 100	-4,3	10 118	0,2	10 046	-0,7	10 019	-0,3	10 019	0,0
Toimintakulut	-36 670	1,6	-36 741	0,2	-35 233	-4,1	-34 560	-1,9	-34 348	-0,6	-35 436	3,2	-36 593	3,3	-36 128	-1,3	-36 128	0,0
Toimintakate	-25 365	1,9	-25 358	0,0	-24 875	-1,9	-24 008	-3,5	-24 248	1,0	-25 318	4,4	-26 547	4,9	-26 109	-1,6	-26 109	0,0
Verotulot	10 105	1,9	10 558	4,5	10 065	-4,7	10 652	5,8	9 401	-11,7	10 100	7,4	10 200	1,0	10 200	0,0	10 200	0,0
Valtionosuudet	15 608	2,8	15 319	-1,9	15 907	3,8	17 140	7,8	16 916	-1,3	16 400	-3,1	17 255	5,2	17 255	0,0	17 255	0,0
Käyttökate	348	60,4	519	49,1	1 097	111,4	3 784	244,9	2 069	-45,3	1 182	-42,9	908	-23,2	1 346	48,2	1 346	0,0
Rahoitusuutot/-kulut (nto)	259	1133	231	-10,8	-87	-137,7	164	-288,5	-159	197,0	-20	-87,4	150	850,0	10	-93,3	10	0,0
Vuosikate	607	155	750	23,6	1 010	34,7	3 948	290,9	1 910	-51,6	1 162	-39,2	1 058	-9,0	1 356	28,2	1 356	0,0
Poistot	-1 116	-17,6	-1 078	-3,4	-1 056	-2,0	-1 037	-1,8	-1 113	7,3	-1 107	-0,5	-1 137	2,7	-1 063	-6,5	-1 043	-1,9
Satunnaiset erät (nto)													92					
Tilikauden tulos	-509	-54,4	-328	-35,6	-46	-86,0	2 911	-8428,3	797	-72,6	55	-93,1	13	-76,4	293	2153,8	313	6,8
Poistoeron lis/väh (nto)	180	-21,4	163	-9,4	156	-4,3	138	-11,5	138	0,0	134	-2,9	127	-5,2	125	-1,6	124	-0,8
Rahastojen lis/väh (nto)					165													
Yli-/alijäämä	-329	-62,9	-165	-49,8	275	-266,7	3 049	1008,7	935	-69,3	189	-79,8	140	-25,9	418	198,6	437	4,5
Kum. yli-/alijäämä	0	-100	-165	-49,8	110	100,0	3 159	2771,8	4 094	29,6	4 283	4,6	4 423	3,3	4 841	9,5	5 278	9,0

8.2 Rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	Tp 2017	Tp 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021	Ts 2022
Vuosikate	3948	1910	1162	1058	1356	1356
Satunnaiset erät				92		
Tulorahoituksen korjaukset	-44	3904	-20	-100	1256	1256
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-705	-756	-937	-1086	-430	-240
Rahoitusosuudet investointimenoihin				68	5	5
Käyttöomaisuuden myyntituotot	45	26	100	100	100	100
Osakkeet ja osuudet	-660	-730	-837	-918	-325	-135
Toiminnan ja investointien rahavirta	3244	1179	305	132	931	1121
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-500		
Antolainasaamisten vähennys		35				
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			1000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1263	-1216	-1200	-782	-782	-782
Lainakannan muutokset	-1263	-1181	-200	-1282	-782	-782
Oman pääoman muutokset		111				
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutokset	-50	95				
Saamisten muutos	214	-125				
Korottomien velkojen muutokset	1584	302				
Muut maksuvalmiuden muutokset	1748	272				
Rahoituksen rahavirta	485	-798				
Rahavarojen muutos	3729	381				
Kassavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.	8975	9356				
Rahavarat 1.1.	5245	8975				
Kassavarojen muutos	3730	381				

8.3 Toimintakate toimi- ja vastuualueittain

	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Keskusvaalilautakunta	0	-18	-18
Tarkastuslautakunta	-15	-15	-15
Kunnanvaltuusto	-14	-13	-13
Kunnanhallitus			
Keskushallinto	-1 660	-1 616	-1 616
Hallintopalvelut	-331	-305	-305
Ostopalvelut	-361	-362	-362
Lomituspalvelut	0	0	0
Kunnanhallitus yhteensä	-2 352	-2 283	-2 283
Hyvinvointilautakunta yhteensä			
Hallinto ja tukipalvelut	-874	-874	-874
Terveyspalvelut	452	452	452
Sosiaalipalvelut	30	30	30
Ostopalvelut	-18 106	-17 719	-17 719
Perusopetus	-3 115	-3 175	-3 175
Lukiokoulutus	-749	-749	-749
Kansalaisopisto	-219	-219	-219
Kirjasto	-237	-237	-237
Vapaa-aikatoimi	-207	-207	-207
Päivähoito	-776	-755	-755
Hyvinvointilautakunta yhteensä	-23 801	-23 453	-23 453
Toimintaympäristölautakunta			
Hallinto	-209	-209	-209
Viranomaispalvelut ja rakentamisen ohjaus	-37	-37	-37
Yhdyskuntapalvelut	-339	-339	-339
Liiketoiminta	183	223	223
Tilapalvelu	32	32	32
Toimintaympäristölautakunta yhteensä	-370	-330	-330
Kunta yhteensä	-26 552	-26 112	-26 112

9 INVESTINTIOHJELMA VUOSILLE 2020-2022

INVESTINTIOHJELMA 2020 - 2022 (1000 €)

A KIINTEISTÖ		Alkuper. kustannus arvio	Minutokas arvio	Kustannus arvio	2019	2020	2021	2022	
Maan hankinta									
Menot		80	68	128	83	10	15	15	KV 30.8.2019 § 33 Lisämääräys 67 500 €
Tuotot									Kirjuriharrastuksen (2 kpl) 5000 € taloushuoneistus 2020
Netto									Kalasteen tontin hankinta 5000 € 2020
Eläkeläisille tuotavat infrahankeet									
Menot		70		70	10	10	20	30	Infrastruktuurin omavastuuosuudet
Tuotot									harrastuskeskuksen
Netto									pidätyksellä
Kaavatiet									Kalasteen alueen imoväylykset 2020
Menot		220		220	80	100	100	100	Kokoushuoneen suunnittelu ja kaavateiden rakentaminen
Tuotot									toimintaympäristöalustuksen päätöksellä
Netto									Kaavateiden korjaus ja päällystyksiä v 2020.
Yksityistiet									Katuvalaistuksessa siirrytään asettamaan LED-valaistusta
Menot		80		80	20				Yksityistien katusuunnitelman hoito kuuluu tienhoitokunnalle.
Tuotot									Katusuunnitelman ohjauksen nautuessa tien hoitoon kunnalta.
Netto									Tietä ja katusuunnitelmaa on voitava muuttaa ja lisätä.
Perusturvan pihan laajennus									Sorastuskalasta tehdään a/kasviala teiden pinnan ollessa kostea.
Menot		15	30	45		30			Koulun P-alueen katusuunnitelman asettamiseen korjaus (tietoturvallisuus suunn.)
Tuotot									Pihan laajennus aloitettiin v. 2018 (15 000 €)
Netto									
Perusturvan vesi- ja lämpöjohtojen uusinta									Rakenteissa olevien vesijohtojen uusinta.
Menot		100	100	200	40	80	40	40	Työt kahdessa vaiheessa 2017 kesällä nurkkojen, toinen vaihe 2018
Tuotot									ja kahdessa vaiheessa 2019 kesällä, 2020 kesä ja tervetuloisten tiit
Netto									asuntola 2021. Perusturvan putkimonitila siirretty rahaa 30 000 ja
Terveystieteiden muutok- ja korjaustyöt									Vuoden 2018 budjetti varoista käytetty 50. Luku putkimonitila varustaminen 2022
Menot		30		30	30				Terveystieteiden purettiin kahdessa vaiheessa 2018 ja varustettiin
Tuotot									Pihalla : sadevesijärjestelmän rakentaminen (hammashoito ja perusturva).
Netto									Perusturvan katusuunnitelman vaihtotyöt.
Paloilmaisinlaitteiden uusinta									Vanhoja radioalattaita alustaa sisältäviä savunilmaisinia ei voida huoltaa jatkossa.
Menot		45	30	75	35				Vanhojen savunilmaisinien vaihto TK:ssa vuonna 2019, varustettiin 2017
Tuotot									Kuudella kehitysvammaisten ryhmäkoolla tehty 2018
Netto									
Päiväkodin pihan laajennus ja autopaikat						20			
Päiväkodin palvelotilajärjestelmä						10			
Sähköautojen latauspisteet						10			Latauspisteitä 3 kpl

Uudet olemassaolot									
Menot	70					70			Kotikammin hallin muutostyöt
Tuot								70	
Netto									
Kotikammin hallin muutostyöt									
Menot								10	Julkisviremontti 2021
Tuot									
Netto									
A KUNTEISTO									
	Alkup. kustannus arvo	Muutokset	Kustannus arvo	2019	2020	2021	2022		
Kilinteistoaustomaation modernisointi									
Menot	75		75	30	30				Venttiinikodi ja palvelutalo 2020
Tuot									Koulu, Lutto, Kotikammin halli 2019
Netto									Päätytyö, kulutus, torppakojien merintä määkäs +säilytyt
Menot	100		100		150				
Tuot									
Netto									
Tori ja sisäilmaoväylien opasteet									
Menot	93		93	30	20				Perustamun ja vähenemän
Tuot									Sisäilmaoväylien opasteet 2018 (20 400 €)
Netto									Väluston päätös 14.12.2018 § 39
Varavalmatone									
Menot	30		30	15					V. 2018 Valmentori (14 800 €)
Tuot									Kunnatulo v. 2019
Netto									
Kuntosali									
Menot	325	146	471	325	223				Kuntosali n. 165-200 m²
Tuot	75		75	75	63				Suunnitelu 2018 (16 000 €/hot. 11 800 €)
Netto	250		396	250	160				KV 29.3.2019 § 6 (130 000 €) määrätien siltu Kotikammin muutostyöt 120 000 €
Koulun asuntola									
Menot	70	45	115	80	80	35			ja Lohranen kollektumuseo 10 000 €
Tuot									Koulun asuntola asuntola kunnosus.
Netto									Vuonna 2019 alkeiden alkeiden, vaimis 2019
Kotikammin hallin muutostyöt									
Tuot	120	-120							Vuonna 2020 väkensä, vaimis 2020. Saniteettitilat (koti) 2021.
Netto	30		30	30					KV 25.6.2019 § 26 Läänsäntä 45 000 €
Tien sairaalakaasujärj. Saneer.									
Menot	25		25	25					Määräntä KV 25.6.2019
Tuot									Kuntosali-investointi/KV 29.3.2019
Netto									Läänsäntä KV 25.6.2019 § 24
Kunnanvieson vesiputkien uusiminen									
Menot	1668	299	2167	863	820	340	190		Läänsäntä KV 29.3.2019 § 5
Tuot									
Netto									
A Investointilainat yhteensä (netto)									

10 POSION KUNTAKONSERNI

Kuntalain (41072015) 6 § mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1337/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan *tytäryhteisö*. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa *kuntakonsernin*. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kunnanvaltuusto hyväksyy konsernille tavoitteet ja seuraa tavoitteiden toteuttamista. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Posion kunnan tytäryhteisöjen tulee noudattaa valtuuston 25.6.2019 § 19 hyväksymää konserniohjetta. Konserniohje liittää konserniin kuuluvat tytäryhteisöt osaksi kunnan johtamista. Tavoitteena on parantaa konserniin kuuluvien yhteisöjen ohjattavuutta ja antaa tytäryhteisöille yksilöidyt tavoitteet. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2020 osavuosisiraporttien yhteydessä sekä tilinpäätöstä laadittaessa. Tarkastuslautakunta sekä kunnan tilintarkastaja arvioivat tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia. Konsernin johtaminen on kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla.

Kunta muodostaa konsernin seuraavien tytäryhtiöiden ja tytäryhteisöjen kanssa:

Tytäryhtiöt

Posion Vesi ja Lämpö Oy, kunnan osuus yhtiöstä	99,831 %
Posion Kehitysytio Oy, kunnan osuus yhtiöstä	97,95 %
Posion Taika-Asunnot Oy	100,00 %

Tytäryhteisöt

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, osuus yhtymästä	3,80 %
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, osuus	3,8 %
Lapin liitto, kunnan osuus	1,78 %
Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy	3 kpl
Itä-Lapin kuntayhtymä	17,84 %

Osakkeita

Sarastia Oy (entinen Kunnan Taitoa Oy)	3945 kpl
Kuntien Tiera Oy	3945 kpl

10.1 Konsernille asetetut tavoitteet

Kunnanvaltuusto asettaa konserniohjaukselle seuraavat tavoitteet vuodelle 2020:

- 1) Yhtiöiden ja yhteisöjen tulee noudattaa kunnassa voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä, elleivät ne ole ristiriidassa yhtiötä tai yhdistystä koskevan lainsäädännön kanssa.
- 2) Yhtiöiden tulee soveltuvin osin ottaa huomioon toiminnassaan Posion kuntastrategia 2018-2025.
- 3) Konsernin toimintatulot toimintamenoista %:a

2018 (TP)	2019 (TA)	2020 (TA)	2021 (TS)	2022 (TS)
46,0	43,9	45,0	45,0	45,0

Konsernin vuosikate poistoista %:a

2018 (TP)	2019 (TA)	2020 (TA)	2021 (TS)	2022 (TS)
159,6	106	106	106	106

Konsernin omavaraisuusaste %:a

2018 (TP)	2019 (TA)	2020 (TA)	2021 (TS)	2022 (TS)
46,8	50,0	50,0	50,0	50,0

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %:a

2018 (TP)	2019 (TA)	2020 (TA)	2021 (TS)	2022 (TS)
50,3	52,0	50,0	50,0	50,0

Konsernin lainakanta/asukas, €

2018 (TP)	2019 (TA)	2020 (TA)	2021 (TS)	2022 (TS)
5193	5500	5400	5400	5400

10.2 Tytäryhteisöt

10.2.1 Posion Vesi ja Lämpö Oy

Posion Vesi ja Lämpö Oy vastaa Posion taajaman ja Kirintövaaran alueen vesi- ja jätevesihuollosta sekä kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta. Vedenottamot sijaitsevat Himmerkin ja Soukkavaaran alueella. Jätevedenpuhdistamo on Soukkalammesta noin 0,5 km pohjoiseen, taajamasta 1,5 km koilliseen.

Kaukolämmön tuottamista varten yhtiöllä on haketta polttoaineenaan käyttävät, vuonna 1999 käyttöönotettu 2 MW:n laitos sekä 2013 lopulla käyttöönotettu 4 MW:n lämpöä ja sähköä tuottava laitos. Lisäksi on varalla kevyttä polttoöljyä käyttävä noin 3 MW:n laitos.

Toiminnalliset tavoitteet

- Yhtiö ylläpitää vedenhankinta- ja viemärijärjestelmää. Vuoden 2020 aikana lisätään verkostoissa tehtäviä huolto- ja kunnossapitotöitä, jotta järjestelmien toimintakunto säilyy vähintäänkin nykyisellä tasolla.
- Viemärivedenpuhdistamon kehittämistä lietteenkäsittelyn osalta jatketaan projektina, jossa tutkitaan, jatketaanko uuden lietteen kompostointikentän rakentamista. Vaihtoehtoiseksi ratkaisuksi on noussut lietteen kuivaaminen ja sen vaatima investointi. Puhdistetun viemäriveden jälkikäsittelyssä tutkitaan uusia toimintatapoja ammoniumtypen hapettamiseksi

- Lämpölaitokset pidetään toimintakuntoisina tarvittavilla korjauksilla samoin kaukolämpöverkosto.
- Laitosten piha-alueiden siistimistä jatketaan, samalla toteutetaan hakeautojen kääntymis- ja purkupaikan laajennus.
- Yhtiössä on ajan tasalla oleva riskien hallinta suunnitelma.
- Yhtiön palveluksessa on 4 henkilöä.

Taloudelliset tavoitteet

- Sähkön siirtomaksun korotus ja muu kustannustason nousu nostaa tuotantokustannuksia. Vesimaksuja ja jätevesimaksuja korotetaan, jotta vesiliiketoiminnan aiheuttamat kulut tulisivat katettua. Perusmaksuja korotetaan vuoden 2020 alusta alkaen. Tavoitteena on tappioton ja korjaustoiminnan kattava toiminta tilikaudella 2020.
- Energiantuotannon taloudelliset tavoitteet ovat toiminnan rahoituksen varmistaminen ja pitkäaikaisten velkojen maksusuunnitelman toteuttaminen. Tämä edellyttää voitollista toimintaa tilikaudelle 2020. Kaukolämmön maksut pysyvät muuttumattomina vuonna 2020. Kaukolämpö verkko laajenee Miilutielle rakennettavan rivitalon verran.
- Energialiiketoiminnassa on sääolosuhteilla ratkaiseva merkitys tulorahoituksen kertymiseen. Yhtiön hallitus tarkastelee tulon muodostuksen kehitystä tilikauden aikana ja tekee tarpeellisia muutoksia toiminnassa.

10.2.2 Posion Taika-asunnot Oy

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Posion kunnassa kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä rakentaa ja antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Yhtiön hallitus kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa ja varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa.

Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja/toimitusjohtaja ja kiinteistöhoitaja. Toimitusjohtaja/toimitusjohtaja hoitaa yhtiön toimitusjohtajan tehtävät sekä kunnan vuokra-asuntojen asukasvalinnan ja niihin liittyvät asiat.

Vuokra-asuntoja yhtiöllä on 126 kpl joista osakkeita eri taloyhtiöissä 10 kpl. Kiinteistökanta on iäkäästä, minkä vuoksi korjaus- ja kunnostustyöt lisääntyvät.

Tavoitteena on tarjota hyvätasoisia ja viihtyisää asumista, joten kiinteistöjen ylläpidosta ei voida tinkiä. Posion Taika-Asunnot Oy:n kiinteistöjen ylläpidon lähtökohtana on suunnitelmallinen varautuminen tuleviin korjauskustannuksiin sekä oikea-aikainen ja riittävä korjaaminen.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

- Miilutie 6 talon käyttövesiputkiston uusiminen. Ikkunoiden uusiminen osaan talosta.
- Uuden rivitalon rakentaminen Miilutie 2. Lainan ottaminen Posion kunnalta. Korko ja lyhennykset alkavat rakennuksen valmistumisesta seuraavana vuonna.
- Ahosentie 45 A ja B talon purkaminen tal korjaaminen.
- Vuokra-asunnoissa kysyntää enemmän pienille asunnoille. Isojen asuntojen kysyntä on ollut heikkoa. Vuokratason tarkastaminen ja mahdollinen vuokrien korottaminen 1.6.2020 alkaen. Yhtiön talous 2019 on ollut vakaa ja maksuvalmius on ollut hyvä.
- Yhtiöllä on ajan tasalla oleva riskienhallinnan suunnitelma.

Taloudelliset tavoitteet

- Tulos on voitollinen tilinpäätöksessä 2020.

10.2.3 Posion Kehitysyhtiö Oy

Posion Kehitysyhtiö on vastannut elinkeinotoiminnasta vuodesta 2010 alkaen. Kehitysyhtiö on hallinnoinut ja päättänyt elinkeinojen kehittämishankkeista ja myös osallistumisesta muualta hallinnoitaviin hankkeisiin. Kehitysyhtiö omistaa Ski Kirintövaara Oy -nimisestä yhtiöstä 98,9 prosenttia. Yhtiön taloudellinen tilanne on ollut hyvä, kunnalla ei ole saatavia yhtiöltä eikä kunta ole antanut takauksia yhtiön velvoitteista.

Posion Kehitysyhtiö on toiminut yhden vakituisen työntekijän (toimitusjohtaja) yhtiönä. Toimitusjohtajan keväällä 2018 tapahtuneesta eläköitymisestä johtuen valmisteltiin syksyn 2017 aikana elinkeinotoimen uudelleen järjestelyt. Valmistelun tuloksena kunnanvaltuusto päätti 2.11.2017 § 60 elinkeinotoimen määräaikaisesta kokeilusta ajalle 1.1.2018-31.12.2019. Päätöksen mukaisesti 1.1.2018 alkaen Posion kehitysyhtiön toiminta on jäädytetty ns. pöytälaatikkoyhtiöksi ja kunnanhallituksen tulosityksikköön kunnanjohtajan alaisuuteen on perustettu elinkeinokoordinaattorin toimi ja elinkeinotoiminnan kustannuspaikka. Elinkeinotoimen järjestelyihin ja hoitamiseen osoitetaan Posion kehitysyhtiön vuosittainen ostopalvelumääräraha 225 000€, josta kohdennetaan edelleen vuosittainen määräraha erillisen ostopalvelusopimuksen kautta kuntamarkkinointiin Posion matkailuyhdistykselle. Kokeilusta saatujen kokemusten ja palautteen pohjalta järjestelyn toimivuus arvioidaan ja jatkosta päätetään syksyn 2019 aikana. Valtuusto päätti 11.10.2019 § 41 päätti jatkaa elinkeinotoimen kokeilua 31.12.2021 saakka, ja päätti samalla jatkaa Posion Kehitysyhtiön jäädytystä kokeilun jatkon ajan.

Edellä olevaan perusteella Posion Kehitysyhtiölle ei aseteta vuodelle 2020 toiminnallisia eikä taloudellisia tavoitteita.

10.3 Ulkopuoliset kunnan vastuut

Kunnalla on valtuuston päätöksiin perustuvia lainasaamisia Kiinteistö Oy Posion Kartanolta yhteensä 366 717,79 euroa (31.12.2018).

Posion kunta on antanut omavelkaisia takauksia seuraavasti:

	Alkuperäinen pääoma	Takaus 30.10.2019
Saukkovaaran Metsätien tiekunta	43 084,00 €	43 084,00 €
Lakisuon Yksityistien tiekunta	71 696,00 €	71 696,00 €
Riihinimen Yksityistien tiekunta	65 000,00 €	65 000,00 €
Posion Vesi ja Lämpö Oy	4 880 000,00 €	4 332 640,00 €

Kuntien takauskeskus (31.12.2018) 18 908 687,16 €

Tukirahoitus Oy/Nordea Suomi Oyj (31.12.2018)

Vuokravastuut seur. 12 kk 19 596,66 €

Vuokravastuut 1-5 v 36 792,81 €

Danske Finance Oy, leasingvastuut (31.12.2018)

Vuokravastuut seur. 12 kk 15 803,76 €

Vuokravastuut 1-5 v 29 671,62 €

Nämä otetaan huomioon arvioitaessa kunnan talouden vakautta tulevina vuosina.